

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri popoldne za mesto er ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pade nata dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četletno 2 K.
Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellertsz v Namskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Veturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Rusija in „evropski koncert“.

Da je Rusiji mnogo na tem ležeče, da se na Balkanu ne razvijejo stvari, ki bi bile nevarne evropskemu miru in jednako obstanku Rusije, to je njena modra diplomacija že mnogokrat dokazala. Njena pozornost pa je obrnjena tudi na to, da se ne zatre slovanski rod, kakor to želijo oni politiki, ki bi radi svojo posest obogatili s posestjo Slovanov, ti poslednji pa da bi jim bili vse svoje življenje za tovarno žival ali pa da bi sploh izginili s površja te zemlje.

Nekaj tacega bi se bilo najprej zgodilo z balkanskimi Slovani, kajti oni so že trepetali kot klavna žrtva pod ostrim handžarom turskim in ta „turski handžar“ je bil izvestni protislovanski diplomaciji Evrope najprimernejše orožje, da se z njim iztrebi raz lepih tal Balkana slovanski rod in se naredi prostor — evropskim „turčinom“ brez turbana in feca. A Rusija je to spoznala in zaradi tega je s svojo zmago pri Plevni naredila zadnjo potezo čez zviti — berlinski račun. Kaj bi torej bilo, ako bi Rusija ne bila pravočasno posegla vmes, ni težko misliti. No, od teh dob se je mnogokrat poskušalo zanetiti nov požar na Balkanu, kateri naj bi uničil samostojnost slovanskih balkanskih držav, kajti da je ta neodvisnost balkanskih Slovanov hud trn v peti berlinskim politikom, se samo ob sebi umeje. Zaradi tega so ti politiki nahujskali bratovorno vojno med Srbijo in Bolgarijo, katere poslednje vladar, hud pangerman, knez Battenberg je osebno vodil krvavo klanje brata Bolgara proti bratu Srbu; a so pozneje v jedonomer skušali zanetiti plamen sovraštva med slovanskimi narodi samimi ali jih tudi spraviti v konflikt s Turčijo, iz katerega konflikta naj bi se seveda potem razvil njim dobrodošli „krvavi ples“. Da je bila krečan-ko-turška vojna istotak poskus izvestne diplomacije, je itak znano, ali tudi tu je modra ruska politika ugnala v kozji rog hujskače in naredila mir s tem, da je imenovala za Kreto upravitelja v osebi grškega princa Jurija.

To so torej čini ruske politike, kateri bi politikom v Berlinu, a tudi na Dunaju in v Londonu lahko odprli oči v spoznanju, da se na Balkanu vendarle

vse tako vrši, kakor Rusija hoče. Ali „evropski koncert“, v katerem igra prvo violino nemški cesar, tega noče spoznati, marveč trobi svojo dalje na Balkanu.

Mnogo se je že porabilo črnila glede takozvanega „macedonskega vprašanja“, katero „vprašanje“ se je istotako spravilo na dnevni red pod istim vnanjim uplivom. Da bi utegnile razmere v Macedoniji postati nevarne za mir na Balkanu in tudi za Evropo, je jasno, kajti baš ta Macedonija kot nekako zbirališče raznih tujih interesov, je „od smodnika“ hi bi lahko postal usodepoln za Evropo. Ugiba se to in ono, kako bi se „rešilo“ to vprašanje in sloveči „evropski koncert“ ima polno nasvetov. Tako so jo tudi zdaj pogruntali dunajski diplomati in nasvetovali, naj bi se sešla „mednarodna konferenca“, katere naloga bi bila zahtevati od Turčije, da uvede potrebne spremembe v Stari Srbiji in Macedoniji, da bi se napravil red in mir.

Ali Rusija, ki ima že svoje dobre skušnje z znano „berlinsko pogodbo“, ve, kaj bi pomenila taka „mednarodna konferenca“, v kateri bi imela zopet le prvo besedo nemški cesar in njegov kancelar, zaradi tega je tudi že odgovorila na ta „dunajski nasvet“.

Ruski list „Novoe Vremja“ piše:

„Rusija ve, da „evropski koncert“ kadar koli se je vmešaval v zadeve na Balkanu ni nikoli dosegel nameravanega uspeha. Rusija ve, kako se jej je vesti nasproti Turčiji in je v tem pogledu že poskrbljeno; ona mora govoriti in delati v lastnem interesu, ne pa v imenu katerega evropskega koncerta. Rusija hoče skrbeti za krščansko prebivalstvo Macedonije in Stare Srbije, a zato da ne bode prosila dovoljenja Evrope, kajti vse take mednarodne konference niso znale drugega nego svetovati Turčiji, da uvede reforme, katerih pa Turčija ni nikdar uvajala. Zaradi tega bode Rusija sama določila program tem reformam, kakor se bode to njej zdelo pametno in previdno, ne oziraje se na to, kaj poreče k temu „evropski koncert“.

Tak je odgovor Rusije. Ona je že davno izpoznala, da je „evropski koncert“ na Balkanu več pokvaril nego koristil, ker se je iz njega ven le zanašalo nespornost meje tamošnje prebivalstvo.

„Oh, ne; To sta že vedela velmožna gospoda, ko sta prišla k nam“, oglasi se ponižno župan. „Le žena je pritrčila temu a jaz — kaj sem mogel reči — rekel nisem niti da, niti ne...“

Učitelju se stresejo ustnice, vendar odgovori trdo nalašč povdarjajoč:

„Menim, da je bolje biti tudi le pastir, nego bi izdal svoje lastno ime, pa bi se pisal n. pr. Hulary...“

„To je drzen odgovor“ vzklikne nadzornik; komisar pa je le poškilil s presunljivimi črnimi očmi in usta z navoščeni redkimi brkami so se mu obrnile v zaničljiv posmeh.

„Morda temu, kogar se tiče!“ razgrel se je Hular, in jel je govoriti ne navadno ostro.

„Ko sta prišla sem v to blagoslovljeno sobo, se tem otrokom v pohujšanje — niti odkrila nista, pa mislita zažugati mi, da me izženejo od tu? Oh, ne motita se, še je pravica na svetu, vsaj pri deželnem vladarju. Ti krpinski otroci niso vaši, da bi se smeli polotiti njih duše. Za našo prvo uborno šolo se nikdar

Zaradi tega hoče delati neodvisno v blagor slovanskih in krščanskih narodov tam doli.

Dopisi.

Iz Sovodenj, dne 21. avgusta 1902.

— Čaka sem in vendar dočakal, namreč, da dobim odgovor na dopis v „Gorici“ števil. 63. Pa ne da bi odgovorila naš načelnik in župan na povse stvaren dopis, ampak uredništvo „Soča“ brani svoja klijenta. Pa kako jih brani? Bolje bi naredilo, da bi o vsi stvari molčalo, ker ta odgovor ni prav nič popravil dopisa.

Najprvo imenuje „Soča“ našo občino lepo, kar v resnici tudi je, a ona ima povse drug namen, namreč ta, da bi se s tem prikupila našemu ljudstvu. Saj se poznamo!

Potem stika po dopisniku in pravi, da je bil dopis skovan v znani kovačnici. Tukaj moram poklicati „Soči“ v spomin, kaj je pisala svoj čas o dopisnikih, namreč, da se ne sme gledati kdo piše, ampak kaj je pisano! Sicer jaz se ne bojim podpisati se in se tudi zdaj podpisujem kot pravi odbornik in ud gospodarskega sveta in sem odgovoren za vse, kar je bilo pisano v „Gorici“.

Na prvo polovico dopisa ni „Soča“ prav nič odgovarjala, kar je znamenje, da je bila sama gola resnica, kar je „Gorica“ pisala. Še le proti sredi hoče udariti z loparjem po meni, češ, da sem očital županu in načelniku, da sta nafarbala g. komisarja, da se prepereči zrehanje. „Soča“ je tukaj vedoma in hotoma zamolčala besedico „baje“, ki je v tem stavku velikega pomena. Jaz namreč nisem bil gotov, ali sta načelnik in župan nafarbala g. komisarja ali ne, zato sem zapisal besedico „baje“, da se ognem vsakemu spodtikanju. Torej ako nista bila naš načelnik in župan na glavarstvu, kakor „Soča“ pravi, jemljem to z zadovoljstvom na znanje, ker nočem delati nikomur krivice. Vprašam pa: Na čegavo pritožbo pa so prišli orožniki v Sovodnje? Na to vprašanje načelnik, tirjam odgovor!

„Soča“ hoče prati potem našega župana, češ, da ni župan kriv, ako se v

nihče ni zmenil, kar ljudje pametijo in zato sem jo napravil jaz — za svoj denar!“

„Ali pa najbrže za kak panslovanski“ govoril je dalje inšpektor; komisar pa se je le molče rogal. Šele zdaj je pošepetal nadzorniku nekaj v uho, in oba sta odšla naglo — za njima pa ves ponižen župan.

„Ničesar mi ni tako žal“, reče Hular polglasno, ko so se bila zaprla vrata za njimi, „nego to, da so ljudje izpovedali čez me, meni na kvar — kako bi bili mogli sicer od daleč izvedeti!“

Silna trpkost ga je palila v prsih in ta bolest ga je spominjala nedavnega pogovora z nekdanjo Motiljevo Betko — tedaj že postarano ženo čevljarjevo v drugi pogorski vasi. Ko jo je vprašal prijateljski, kako se jej godi, rekla mu je: „Kaj vaša sreča vas je davno tako povzdignila nad naše življenje, da vam je še težko nas poznati!“ V tem je bilo očitje, da se je odmaknil njih navadenemu življenju, ki ne pozna višjih ozirov in bojev... Ali zopet se je osrčil.

občini ne izpolnjuje policijski red. Večje budalosti kot je ta, se ne more zapisati! Ali nima župan pravice kaznovati kršitelje policijskega reda? Ako bi njegova beseda nič ne pomagala, lahko išče nadaljne pomoči! Pa naš župan ne more kaznovati drugih, ker... no, že ve zakaj... Še le sedaj na dopis v „Gorici“ se zapira njegova gostilna o pravem času!

Dalje pravi „Soča“, da župan ne more delati čudežev. To rad verujem, a mir po noči bilahko naredil. Gosp. župan, pojte pogledat v bližnjo občino Št. Andrež in tam se prepričate, ali se more v tem pogledu delati „čudežev!“ Seveda, v Št. Andrežu je za župana drugi mož!

„Soča“ pravi tudi, da je hudoben tisti, ki je pisal v torkovi „Gorici“, da so sovodenjski fantje napadli mirno skozi občino idočo romarje. Zato ker je pisal resnico, je hudoben in lažnjiv, čeravno je cela občina prepričana in tudi naš župan sam, da je do pičice res, kar je pisala „Gorica“. „Soča“ pravi, da je župan koj hitro ugodil romarjem in poslal obč. obhodnika z njimi. Saj to je bila tudi njegova dolžnost! Ali njegova dolžnost je tudi, skrbeti da se kaj tacega sploh ne zgodi! Lep župan tak, pod čegar županovanjem se napadajo mirno skozi vas gredoči in nikomur nič zalega storiči ljudje s kamenjem, a še le potem, ko je nevarnost za življenje že tu, „hitro ugodil prošnji“ in „da poklicati obhodnika“. Še le potem, ko bi bilo že nekaj pobitih in ranjenih, naj vrši svojo župansko dolžnost in tak župan je „Soči“ všeč, kajti ona ga še zagovarja in z njim vred tudi one ponočnjake. — Sicer je pa jako težko slabo stvar zagovarjati in se zategadel ne čudim „Soči“ da spravlja take budalosti v svet.

Nadalje piše „Soča“, da župan ne bo hodil po strehah in dvoriščih gledat, ali je še kdo po noči zunaj. To tudi ne zahtevam od njega, a kar bi zahteval je to, da bi lahko po svojem prizadevanju vplival na to, da se ustanovi za občino sovodenjsko nočna občinska straža, ker, če je že v kaki občini potrebna, je gotovo v naši.

„Soča“ pravi tudi, da ljudstvo bo drugače govorilo pri volitvah. Tudi jaz

„Ne bojim se jih! Dobro nam je povedal l. 49. naš vodnik na Mijavi: „To je največja napaka pri Slovaki, da se udajajo! „Ali pravega ste zadeli — jaz se pa ne udam!“

IV.

V jeseni l. 1888. je sedel nekega večera na krpinski strani — tam, odkoder je bilo najbolj videti šolo, slaboten starec, očitno ves bolan razen svoje velike duše.

Krepka, mestno oblečena zakonca prideta do njega. Mož reče petihoma: „To je uborni, blazni Hular, ki je bil tu učitelj za časa mojega šolanja. Mučil je gospodo v Bistroti z neposlušnostjo in drznimi odgovori; nazadnje so ga spravili na dve leti v zapor. Ko se je vrnil od tam, mu še ni bilo dosti, hodil je okrog tožit. In ko vse to ni nič pomagalo — morda je bil že tedaj zmešan — šuntal je ljudi v Krpini, naj se spuntajo, da jih on popelje nad bistrotsko gospodo; da mu morajo vrniti njegovo šolo, in izpoditi iz Krpine novega ostrega učitelja. Tedaj so ga iznova

LISTEK.

Slovaški učitelj.

Češki: Gabrijela Preissova.
(Konec.)

„Izvolite se vsesti“, reče učitelj mirno, pa preleti plašno flegmatično in rejeno osebo nadzornika na komisarjevo, podobno hrtu. „Ta ukaz“ dostavi zateglo kakor bi še le iskal primerne izraza „je pri nas težka stvar... zastoj... Le pogledjte, lepo vas prosim, tam pri oknu tega vrabca, ki zre sem — ta ne bo nikdar lastovica“.

„Prošiva, da opustite vse opazke ne spadajoče k naši stvari!“ se nakrši komisar. „Nisva prišla sem polemizovat z vami — to se nama zares ne ljubi; saj je že dovolj znano, da ponekedanjih vaših vednostih, žličarstvu in vsej čudni minulosti se bavite tudi s pastirstvom in da imate knjižnico na kurniku... Ali ni res tako, gospod župan?“

„Kaj vi ste jima to povedal?“ obrne se učitelj k njemu nevoljen, kakor bi smrt segala po njem.

tako postopanje? Kaj bi se zgodilo trgovcu, ki bi sprejel denar, recimo za 3 kilograme blaga, a bi odpustal odjemalcu le 2 kilograme dotičnega blaga? Še lepša je pa ta, da se je skušala potlejati naročnina za celo leto kratko pred naznanilom, da bo izhajala „Soča“ le dvakrat na teden. Cela ta zadeva smrdi, jako smrdi, zato jo prepuščamo drugim kompetentnim faktorjem. Da smrdi „Soča“ pri glavi, dokazujejo tudi njene besede: Za obliko in vsebino odklanjamo vsako odgovornost.

To se pravi z drugimi besedami: Za denar priporočamo vse. „Nón olet“, si misli Gabršček — in res prinaša „Soča“ tudi oglase in reklame laških, nemških in židovskih trgovcev in obrtnikov.

Tako skrbi „Soča“ za razvoj slovenske trgovine in obrtnije, tako „se je Gabršček posvetil ideji, ideji, ki je vzvišena nad črno internacijevato!“

Mošnja Kramarjevega Drejca. — Navaden, normalen človek ne govori rad o svoji mošnji, ne razkazuje svojih denarjev v javnem listu. Drugače dela naš Drejec! On nosi svojo mošnjo takorekoč na jeziku. Ni torej čudo, da poznamo njegovo mošnjo od zunaj in od znotraj.

Ko se je bil naveličal na Livku poučevati paglavce abecedo, se je preselil 1. 1889. v Gorico. — Meseca julija 1889. mu je odstopil dr. Gregorčič vse svoje pravice izdajatelja in lastnika „Soče“ in še 1400 gld. nepoterjanih zastankov. Njegova prva skrb je bila, da je poterjal darovane zastanke. Že v prvi številki „Soče“ (2. avg.) je strašil nemarne naročnike s sodnijo, kar se je zaporedoma še večkrat ponavljalo.

Časnikarska obrt se mu je lepo razvijala; od avgusta 1889. do avgusta 1893. se mu je premoženje pomnožilo za 11.000 gld. L. 1893. je ustanovil tiskarno ter zabil le v erke, stroje in opravo vse, kar je imel, to je: nad 16.000 gld. Vse to nam razklada na drobno v „Soči“ 1. 1899.

Koliko denarja je izdal v dobrodelne namene, izvemo tudi iz „Soče“ 1. 1899. Daroval je „Goriškemu Sokolu“ pet let povprek nad 100 gld.; plačal je kot ustanovnik „Gor. Čitalnici“ 200 gld.; daroval je „Naši straži“ 100 in „Šolskemu domu“ 200 gld.)*

Naš Drejec je tudi daroval ob novem letu vselej večje zneske in „noben slovenski trgovec in obrtnik se ni bolje izkazoval ob novoletnih zaključkih nego on“. Tako je romalo v desetih letih iz njegove mošnje le ob novem letu vsaj 1000 gld.!

Leta 1900. nam je razodel v „Soči“, da ima v zadrugi 9 aktivnih deležev do 2000 gld. na že odplačanih policah in 50 deležev v posojilnici.

Dalje je povedal v „Soči“ da je imel do 30. dec. 1. 1898 po malih zneskih med ljudstvom 6.000 gld. in da so mu bili naročniki „Soče“ le za 1. 1899. dolžni do 2.000 gld. Teh 8.000 štejemo med aktiva našega Drejca, kajti bržkone jih je že poterjal ali pa jih poterja v kratkem; on gotovo ne bo z advokatom in sodnijo vedno le — grozil.

Vse do zdaj navedene svote znašajo čez 26.000 gld. Ako pristejemo tem tisočakom še stroške, katere je imel s svojo tiskarno, dalje izdatke za živilo in oblačilo in za druge „lušte in špase“ — no potem lahko trdimo, da je videla mošnja našega Drejca v 10 letih vsaj 50.000 gld.

Lepa svota, kaj ne?

Vsako bi mislil, da je pridobil ta denar s svojo tiskarno in svojimi književnimi podjetji. A to ni tako! Drejec je imel pri vsem, kar je začel, le smolo; defeciti so ga spremljali pri vseh podjetjih. Še pred dobrim mesecem je tožil, da je zgubil pri „Soči“ od 1. 1897. do letos lepo število tisočakov. V raznih številkah „Soče“ čitamo, da je končala „Adr. Post“ z deficitom, da je imela „Slovanska knjižnica“ s koncem 1. 1899 deficit že okoli 2000 gld., da je zgubil 1. 1895 pri „Primorcu“ 250 gld., da je znašal še 1. 1899 deficit „Knjižnice za mladino“ okoli 900 gld., itd. Ako je vse to res — in mi verujemo Drejcu, ker ga dobro poznamo, potem nastane pač opravičeno vprašanje: Odkod je prišlo gori navedenih 50.000 gld.?

Po našem mnenju sta mogoča le dva slučaja. Ali imna Kramarjev Drejec „cekinoviča“, ki mu cekine z rokava kar stresa, ali pa je s hudičem v zvezi. —

*) Ko bi kdo Drejcu rekel, da je semtertje v svojem listu objavil kak svoj dar, ne da bi ga plačal nego le kot vabo in je tudi nekaterim drugim rekel: „Objavimo da smo dali toliko in toliko, saj plačali ne bomo nič, to storimo le zato, da privabimo na ta način druge k darovanju“, spustil bi Kramarjev Drejec nanj tri sto taužent lumpov in podlih duš. Jaz pa ne rečem drugzega nego da je Gabršček res objavil da je daroval „Šolskemu Domu“ 200 gld. a plačal jih je v resnici le samih 100. — Op. stavčeva.

Drugi slučaj je verjetnejši, kajti vsem je znano, da je naš podvzetni Drejec v svoji tiskarni tiskal tudi „kalamon“! Ali ni torej verjetno, da hodi „šace“ kupat?

Doklade na pivo. — Dosedaj smejo občine odmeriti na vsak hektoliter piva do 340 K občinskih doklad. Sedaj se pa govori da namerava finančno ministerstvo v dogovoru z notranjim odrediti da bodo smeje občine nakladati občinske doklade na pivo le do zneska K 220 v od vsakega hektol.

Taka odredba pa bo de ako se vresniči, veliko škodovala naši vinorodni deželi. Mesto da bi se dokladi na pivo še zvišala, a znižala doklada na vino, ki je glavni pridelek v naši deželi, dela se nasprotno ter se nas sili da v svojo lastno škodo, ako ne že v svoj lastni gospodarski pogin podpiramo tovarniške pridelke.

Kajti kolikor niže so doklade na pivo, toliko ceneje se toči isto in je vsled tega toliko večja konkurenca, katero dela pivo našemu domačemu pridelku, vinu.

Dolžnost je torej naših zastopnikov deželnih in državnih da se odločno uprót ter da vporabijo ves svoj upliv v to, da se zapreči zgorej omenjena vladina nakana.

Proti varnosti zdravja. — V potok Vrtojbičica, ki teče mimo „Ruse hiše“, odtoka se gnojica iz raznih hiš in dvorišč. V tem potoku pa pere vsak dan mnogo peric perilo. Pa ne samo perilo, celo zelenjava ki se prodaja potem na mestnem trgu, izpira se v tej vodi. Da to ne more biti koristno ozdravju, je pač vsakemu umljivo. Le oni, kateri imajo dolžnost da pazijo nad mestno zdravstveno policijo, se zdi da tega ne vidijo. Na ta nedostatek opozarjamo torej kompetentno oblast da ga še pravočasno odstrani, ker bi s časoma imel prav lahko usodepolne posledice za zdravje meščanov.

Mrzlek. — Pri zasledovanju „Mrzleka“ so dozda prikopali 72 metrov, ne da bi prišli do zaželenega cilja. Kopali bodo do 100 metrov. Ako ne zasledo do tega časa vode, potem se opusti vse delo.

Za uboge goriškega mesta je daroval c. kr. namestništveni svetovalec in voditelj tuk. c. kr. okr. glavarstva 50 Kron.

V zavodu za gluhoneme bilo je shranjenih v prošlem šolskem letu 80 gojencev in sicer 42 moških in 38 ženskih. Večina teh bila je iz Istre.

Ustanovitev šole za jednoletne prostovoljce. — V Gorici se namerava ustanoviti šola za jednoletne prostovoljce. Zdaj iščejo že potrebne prostore.

Vipavska železnica. — Slovesna otvoritev vipavske železnice je določena na dan 15. septembra.

Nesreča. — Pri Prvačini posipljejo železnico z gramozom ki ga vozijo s posebnimi vlaki. Delavci, ki razsipljejo gramoz z vozov, se nahajajo vedno na vozeh. Vlak se pomiče od točke do točke kjer je potreba gramozu. Ko se je na kuki točki izsulo toliko gramozu kolikor ga je bilo treba, odrinil je vlak do druge take točke. Tako je bilo tudi v Prvačini, ko je neki Andrej Petrovič iz Volčjedrage izsipa granoz z voza. Ali glej! Ne da bi bilo tako posebno znamenje, odrine vlak dalje in pri tem je sunek, katerega je provzročilo premikanje vlaka, Petrovičiča, ki ni bil na to pripravljen, pahnilo z voza. Petrovičič si je pri tem padcu zlomil levo nogo in se hudo ranil na glavi.

Prepeljati so ga morali v bolnišnico v Gorico.

Na Volčjdragi je prišel pod voz 8-letni otrok, ki je precej hudo poškodovan.

Iz Solkana nam poročajo: V pondeljek 18. t. m. je šla neka ženska iz Solkana proti Grgarju. Za njo se je vleklo šest solkanskih pobalinov. Pod Prevalom so jo dohiteli in jo začeli nadlegovati. Potem so šli za njo v Lazarjevo gostilno. Ko so se pa tam dobro napili, vzeli so jej dežnik in več drugih rečij. Tam so jo spet hudo nadlegovali in ker se ni hotela udati, so jo celo telesno poškodovali. Orožniki in redarji so stvar preiskali in naznanili sodniji, ki bo de te malopridneže gotovo po zasluženju kaznovala.

Ogenj v Sovodnjah. — Od tam nam pišejo: V sredo po noči, okoli 11. ure nas je vzbudil plat zvona iz spanja. Hitro smo vstali in videli, da gori v dolenjih Sovodnjah hlev posestnika Antona Tomsiča. Hlev je bil natlačen sena, okoli 55. centov, v spodnjih prostorih pa je bilo kmečko orodje in okoli 40. kvintalov krompirja. Orodje so rešili, drugo pa je vse zgorelo. Gorelo je do 1½ pop. Zahvaliti se je ljudstvu, da je omejilo ogenj, ker je bila velika nevarnost, da se vname še sosednje poslopje. Kdo je zažgal, se ne ve. Škode je okoli 1500 K. Blago je

bilo zavarovano pri banki „Ungaro-Francesco“, poslopje pa pri „Assicurazioni Generali“ v Trstu.

Iz Brd nam pišejo: Višnjevik pričakuje, da mu pošlje c. kr. okrajni šolski svet vzornega učitelja, ki bo de znal popraviti, kar je bilo pokvarjeno.

Gotovo ne pomanjkuje med našim učiteljstvom v Goriškem okraju vzornih možakov, ki znajo mladino navduševati za lepo krščansko vedenje in za narodni — slovenski ponos. Sploh Brice bi morala šolska oblast osrečiti z dobrim učiteljstvom; ker na Brda prežijo slovenski — sovražniki.

Iz Kostanjevce na Krasu nam pišejo: Dne 16. avgusta t. l. so priredili naši kamnoseki lepo slovesnost s cerkveno svečanostjo, katere so se udeležili naši delavci in drugo občinstvo. Vse je bilo v praznični obleki. Slavnost je povzdigovalo grmenje topičev in pritkovanje zvonov tako, da se je vsakemu že od daleč veselje bralo na licu. Prav hvaležni smo vsem onim, ki so se zavzeli za stvar. Naj bi se naša mladina čedalje bolj navduševala za pravi napredek in izobrazbo. Saj je v občini potreba razumnega naraščaja, ki bi kedaj vodil obično po poti zdravega napredka. Prav hvaležni smo tudi našim vrlim pevcem, ki so s svojim lepim petjem povzdignili to svečanost. Le tako naprej!

Iz Kanala nam poročajo: Priprave za proslavo 35-letnice narodne čitalnice v Kanalu se pridno vrše. Slavnost se bo vršila jako sijajno, in bo gotovo daleč presegala okvir navadnih veselje po deželi. Razne točke vspeveda bodo polnile ves slavnostni dan.

Predpoludnem se odiči čitalnična častita trobojnica z raznimi trakovi. Na to počastimo umrle čitalnične ude skupnim pohodom na pokopališče, z ovenčanjem gomile prezasluznega slavčka Josipa Kocijančiča in s proslavo delovanja pokojnih udov za blagor in presveto naroda. Na to bo vspejemanje doslih družtev in gostov. Popoldne banket.

Vse popoldne in večer se bo udeležencem nudilo mnogo zabave. Vsega, seveda, za sedaj še ne moremo in tudi ne smemo javnosti povedati.

Udeležbo je naznanilo več vnanjih družtev. Druga narodna društva prosimo, da se pozivu narodne čitalnice v Kanalu čim hitro mogoče odzovejo.

Vojaško veteransko društvo v Kanalu je priredilo v nedeljo 17. t. m. tombolo s plesno zabavo. Vkljub deževnemu vremenu se je oboje prav dobro obneslo. Odbor veter. društva se zahvaljuje tem potom vsem p. n. udom in neudom ki so na kateri koli način pripomogli da se je ta veselica tako povoljno obnesla.

Bralno pevsko društvo v Gaberji priredi dne 31. avg. na prostoru g. A. Nudorfer plesno veselico.

Iz graškega kopališča so se v sredo zvečer vrnili otroci ki so se tam kopali poldrugi mesec. Kopeli so splošno ugodno vplivale na zdravje teh otrok in se je marsikateri izmed njih popolnoma zdrav vrnil iz njih.

Oznaniło. — Razpisujejo se s tem 4. deželni štipendiji po 400 kron za dijake z Goriškega, kateri so dovršili srednje in stopili v visoke šole.

Pri podelitvi se bo gledalo na to, da dobita te štipendije dva dijaka slovenske in dva italijanske narodnosti. Če bi manjkalo dijakov izmed ene rečenih narodnosti, sme se nakazati štipendij dijakom druge narodnosti.

Štipendiji se bodo izplačevali v štirih četrletnih odplačilih na prošnjo deleženca, ki mora izkazati, da je vpisan v vseučiliščno matrikulo in pozneje, da obiskuje učilišče.

Dotične prošnje se imajo podati deželnemu odboru v Gorici pismeno do 15. 10. 1902 in naj se jim priložijo spričevala zrelosti, vboštva in vpisa v eno izmed visokih šol.

Razpis štipendijev. — Razpisujejo se trije deželni štipendiji po 600 Kron ki jih je ustanovil deželni zbor s sklepom 10. septembra 1888 v spomin štiridesletnice vladarstva Nj. Vel. presv. cesarja Franca Jožefa I.

Deležiti se morejo te ustanove dijaki, sinovi očeta rojenega, stanujočega in pristojnega v tej grofiji, slušatelji prava, medicine, eventuelno modroslovja, politike ali višje poljedelske šole — na katerem avstrijskem vseučilišču — skozi vsa leta vseučilišnih študij, držeč se obstoječih postavnih predpisov.

Prosilci naj podajo svoje vloge podpisnemu deželnemu odboru do 15. okt. 1902 in naj jim priložijo dokazila o rodu, pristojnosti, o premoženjskih razmerah dotičnih družin, o tem, da so vpisani na kakem izmed navedenih učilišč in o sedanjem napredovanju.

V Rojano so župljani priredili odhajajočemu kaplanu č. g. Škabarju slovesno odhodnico. Na tej odhodnici se je pokazalo silno ogerčenje Rojancanov, ker jim je kapitularni vikarij odvzel slovenskega kapelana in ga nadomestil z Italijanom. Prepričani smo, da bo de z dohodom novega škofa, ki ima resno voljo napraviti red v škofiji, konec vedne združbe in vznemirjanja Slovencev.

Tržaške razmere. — Ni ga skoro dneva, da bi se ne bavil kak list s tržaškimi razmerami in pa z odstopom sedanjega namestnika grofa Göessa. Te dni priobčuje dunajski list „Reichswehr“ neki dopis iz Trsta v katerem pripisuje slabi organizaciji tržaške policije glavno krivdo na sedanjih žalostnih razmerah v Trstu in v Primorju. Dotični dopisnik obsoja najojstreje znani „Vertuschungssystem“, kateri igra pri trž. policiji glavno vlogo in pravi da ne bo de razmer predručala nobena sprememba pri vodstvu namestništva, ako se tržaška policija popolnoma ne preustroji.

Povodenj. — Iz Merana na Tirolskem poročajo z dne 20. t. m. da je vsled močnega naliwa prestopila struga voda potoka Mais, nanesla po polju in okolici mnogo blata in grušča ter izpodjedla temelj hotelu „Maimühle“ tako da se je htel zrušil. Pod razvalinami so ostale mrtve soproga nekega dr. Schoepfa iz Lipsije in neka vrtnarica. Sin dr. Schoepfa in več drugih oseb pa je bilo močno ranjenih.

Kranjske novice. — Pri streljanju s starim samokresom se je ponesrečil posestnikov sin Val. Frlan iz Poljan Samokres se je razletel in mu zadal rano na čelu. — Franc Tončič iz idrijskega okraja je umoril svojo ženo. Zabodel jo je z dletom v onem trenutku, ko je pri njej zaslačil zapeljivca. — Na Bled je prišel trgovinski minister pl. Call. — V Št. Petru na Notranjskem se je delavec Fr. Kranjec pri parnem stroju tako opeknel, da je vsled opeklin umrl. — V gradu Černemelj, okraj Kamnik, se je ustrelil 38 letni Ernest Pelikan, sin grajskega gospodarja. — Na Kranjskem snujejo zvezo mlekarov. — V Javorniku so okradli pošto. Odnegli so denarja in znak v vrednosti 397 K, 18 v. — V tovarni za železno orodje v Belpiši se je razletel velikanski brus za sekire v dve polovici. Jedna polovica je padla na delavca in ga skoro vsega zmečkala. — Ostanke rimskega vodovoda so zasledili v Šiški. — V Podnartu je padel z železniškega stroja kurjač Jožef Tuma, ter se na nogi precej poškodoval.

Štajerske novice. — Mil. knezof lavantinski se je vrnil iz kopališča Hofgastein v Maribor nazaj. — Na sadjarski in vinarski šoli v Mariboru je bilo 31 Slovencev in 6 Nemcev. Šola pa je popolnoma nemška. — Pri Sv. Juriju ob Ščavnici se je obesila gostilničarka Terezija Vavpotič. — Požar je popolnoma vničil hišo in gospodarska poslopja posestnika Mat. Škortinek pri Konjicah. — Utonil je v Dravi blizu Krčovine pri Pttnju 41 letni udovec Janez Petelinšek. — V Aužah pri Rajhenburgu je gad pičil neko dekle, ki je na to v treh urah umrlo. — Pri vasi Šv. Križ na Gorenjem Štajerskem je zadela srčna kap delavca Jož. Dvornikoviča. Padel je poleg kolesa mrtev na tla. — V Gabrju pri Celju je padel z biciklja g. Jožef Svetl tako nesrečno, da je umrl. Tudi njegov oče je umrl vsled padca z biciklja.

Koroške novice. — Zilj-ka podružnica Slov. planinskega društva je kupila planino pod Sv. Višarjami. — Prevrnila sta se pri Beljaku gostilničarka Jaklič in inženir Brandt. Oba, kakor tudi kočijaž so nevarno ranjeni. — V gozdu kneza Rosenberga v Velcenegu so našli obešenega neznanega moža. — Nadvojvoda Franc Ferdinand je s tremi gosti na svojem lovu v Lölingu ustrelil nad 100 jelenov. — V zvoniku obesil se je v Šent-Rupertu ob Beljaku nek mož. Bil je zganjar. — Na Gosposvetskem polju nadaljujejo tudi letos izkopine iz rimskih časov. — V celovski bolnici je umrl Olivier baron Laudon, potomec slavnega vojskovodje barona Laudon. — 31 letni pater Oton Bössler iz Št. Pavla je utonil. Padel je v mraku na poti domov v vodo.

Odškodnina občinam za poslovanje v prenešenem delokrogu. — „Grazer Tagblatt“ poroča da je izvedel iz zanesljivega vira, da predloži vlada najbrže že v prihodnjem državnozbornem zasedanju zakonski načrt zadevajoč odškodnino občinam za poslovanje v prenešenem delokrogu.

Obesli so dne 20. t. m. v Kraljevem Gradcu na Češkem nekega Jaroša, ker je meseca septembra lanskega leta umoril neko 15 letno dekle Marijo Subanek, potem razsekal njeno truplo in je selgal.

mislim, da bo drugače govorilo kakor pri zadnjih volitvah, ker je začelo odpirati oči. Ljudstvo bo gledalo na to, da izbere take moke, ki bodo v pravem pomenu besede močje, in ki bodo skrbeli za naš občni blagor, in ne bo gledalo v tem pogledu na liberalce in na klerikalce! Ste nas razumeli?

Gospod urednik! Zadnji dopis v „Gorici“ je napravil v Sovodnjah prav dober utis. „Gorica“ je romala od hiše do hiše in se je tudi v gostilnah na glas čitala. Ljudstvo je na sploh odobraval vse, kar je bilo pisano in reklo: še malo je! Ali zaloga je še velika in ako bomo pri volji, vse damo na svetlo!

Odbornik.

Politični pregled.

Notranja politika.

Zdaj se čujejo glasovi da državni zbor ne bode sklican dne 29. septembra kakor so listi pred kratkim poročali, marveč še le okoli 10. oktobra. Temu zakasnenju so baje kriva pogajanja avstrijske vlade z ogersko glede nagodbe. Tudi pogajanja mej vlado od jedne strani in mej Čehi in Nemci od druge se bodo baje vršile še le zadnjo tretjino meseca septembra. Vlada predloži državnemu zboru koj ko se snide, državni proračun za leto 1903 in se ga upa spraviti pod streho že do Božiča.

Avstro-ogerska nagodbenja pogajanja.

Ogerski ministri predsednik pl. Szell s finančnim in trg. ogerskim ministrom dospel je v četrtek na Dunaj, da nadaljuje kakor je bilo dogovorjeno v Lšlu, pogajanja z avstrijsko vlado glede onih točk nagodbe, o katerih se nista mogla dozdaj še zjediniti Szell in dr. Koerber, v prvi vrsti pa glede avtonomnega car. tarifa.

Demonstracije v Iglavi.

V nedeljo so priredila češka sokolska društva iz mesta in okolice v Iglavi neko slovesnost. Mestna oblast jim je to slavnost popolnoma prepovedala. Vsi rekurza na namestništvo pa jim je bila ista vsaj deloma dovoljena. Ko so prihajala razna sokolska društva z dežele v mesto, zbirali so se Nemci iz mesta in so jih psovali ter izzivali na nečoven način tako, da je prišlo med Nemci in Čehi do spopada. Posebno se je zbrala nemška razdivjana druhal okolo poslopja „Česke Besede“ ter jela tam tuliti in žvižgati kakor da bi bila zblaznela. Pri odhodu iz mesta pa so Nemci zastavili češkim gostom pot ter jih niso pustili ne naprej ne nazaj. Prišlo je tu zopet do spopadov in nekaj Čehov je bilo ranjenih. Ker ni policija mogla ali tudi ne hotela napraviti reda, prišla je jedna kompanija vojakov da je Čehi branila pred napadi divje nemške druhali ter jim omogočila izhod iz mesta. Nemški listi, med njimi tudi „Neue Freie Presse“, opravičujejo postopanje nemških divjakov s tem, da pravijo, da so prišli Čehi izzivati nemško prebivalstvo Iglave. Znano je, da živi v Iglavi razmeroma veliko več Čehov nego Nemcev v Ljubljani. Kaj bi to prosvetljeno nemško časopisje reklo, ko bi ljubljanski Slovenci tako postopali z Nemci, ko prireajo v Ljubljani svoje slavnosti, v Ljubljani, ki je glavno mesto dežele, v kateri živi 95% Slovencev, a le 5% Nemcev, dočim leži

zaprl za nekoliko let; ko so pa spoznali, da se mu meša, so ga poslali v norišnico. Zdaj so ga izpustili in ga puščajo pri miru, ker nikomur ne škoduje; živi se le z godbo na goslih in vsakdo mu da kak krajcar“.

V hvaležni spomin, da mu je bil Hular dober učitelj, stopi mladi mož k njemu ter mu pomoli dvajsetico.

Hular jo željno pograbi in trdo stisne v roci rekoč: „Bog vam povrni — saj bo ti zares za dobro stvar. Videti je bil za trenotek prijazen in potolažen.“

„Ali se me pa še spominjate?“ se je razgovarjal dalje z njim darovalec. Jaz sem Matej Pavlik; hodil sem v šolo k vam“.

„Matej — Matej — ah, ti si bil dobre glave, in napravljaj si mi skrb, da se utegneš lahko naučiti njih jezike. To je bilo slabo znamenje...“

Matej ga je razumel in se nasmejal misli ubožčevi. „Kaj še, starček, reči bi moral, da je bila moja sreča. Naučil sem se dobro madjarščine in zato dobil dobro službo v Trnovem. Imam dvajset goldinarjev mesečno in stanovanje —

mesto Iglava na Moravskem, v deželi, v kateri prebiva velika večina Čehov,

Napad na karkovskega guvernerja kneza Obolenskoga.

Napadalec na kneza Obolenskoga povedal je policiji da se imenuje Sergij Sebeljev. S tem pa še ni rečeno, da bi se isti v resnici tako imenoval in je mogoče da je policijo le nalagal. Kar je pri vsej tej stvari značilno, je to, da je ruska policija aretirala tudi nekega žida, dijaka Venclo. Sebeljev prišel je namreč iz Moskve v Karkov tri dni pred napadom. Te tri dni pa je Sebeljev mnogo občeval z gori omenjenim židovskim dijakom. Znano je namreč, da je guverner Obolenski svoječasno jako strogo izvrševal naredbe ruske vlade naperjene proti židom. Ruski listi menijo torej, da imajo židje tudi pri sedanjem revolucionarnem gibanju na Ruskem svoje prste vmes in da se je hotelo izvršiti nad knezom Obolenskem maščevanje zaradi njegovega nastopanja proti židom, zato so pa začeli zopet pisati o jstro proti židom. Je že tako: pri vsakem gibanju naperjenem proti javnemu redu, mora stati v ozadju — žid!

Protinemska struja v Rusiji.

Rusko časopisje je začelo zadnji čas o jstro pisati proti Nemcem in opozarjati rusko vlado na to, da začne edenkrat bolj natančno gledati na prste Nemcem živečim v Rusiji. Posebno pozivlja rusko časopisje rusko vlado naj nikakor ne oddaj več važnih služb javne ruske uprave Nemcem.

Francija.

Zapiranje kongregacijskih šol v Franciji traja dalje. Vlada se poslužuje najstrožjih sredstev da zatre upor ljudstva proti zapiranju redovniških šol, katere so narodu k srcu prirastle. V mnogih krajih nastopa vojaštvo, ker je ljudstvo silno razjarjeno. V Polaretu so ženske napadle vladnega komisarja in ga preteple. Senator Delobea u je protestiral proti notni ministrskega predsednika Combessa, češ da redovniške šole hujskajo proti republiki. Prefekt v Vannesu je zahteval od generala Fratra jeden oddelek konjenice v Ploermel, da brani vladne komisarje pred nevoljo ljudstva. Nalog za to je dobil nadpolkovnik Saint-Remy. Ta pa je izrekel, da se ne more pokoriti povelju, ker mu brani verski čut da bi sodeloval pri zapiranju kongregacijskih zavodov. Vojaški poveljnik v Vannesu je na to dal zapreti nadpolkovnika Saint-Remy-ja, kateri zapor je vojni minister André s spremenil v zapor v trdnjavi, potem pa bo postavljen pred vojno sodišče. Tako se razvijajo razmere v Franciji čedalje nevarneje in se ne ve do kakega zaključka še to pripelje.

Domače in razne novice.

Novemu nadpastirju, prevzviš. knezu in nadškofu je poklonila deputacija vse duhovščine goriške nadškofije dan pred Velikim Šmarnom v znak udanosti krasno dragoceno belo mitro, kojoj je rabil novi nadškof koj pri svoji prvi slovesni pontifikalni maši dne 15. avg. Mitro je izdelalo vrlo domače „društvo za cerkveno opravo“ (predsednica bar. Spaun).

Birma in kanonična vizitacija bode v komenskem dekanatu v naslednjem redu: 6. sept. prihod presvetlega knezo-nadškofa v Komen; 7. sept. birma v Komnu; 8. predpoldne birma na Vojšiči, popoldne na Gorjanskem; 9. v Ve-

tam na gosposkem dvoru sem“.

Hular zastoka ter se obrne od njega, nagne se k tlom ter si zakrije oči z dlanmi. To je pomenilo, da se noče dalje razgovarjati in bistri Matej je to opazil ter se odstranil od njega.

Za nekaj časa se dvigne Hular in se še ozre okrog sebe. Na strani tam je pasla bolj odrasla deklica gosi pa čuvala ob enem dve mali deteti, eno je imelo okoli štirih let, drugo je bilo še manjše, da je še bolj lazilo nego hodilo.

Hular je pozelel take družbe in spomnivši se, da se otroci najrajši družijo z njim, če jim gode, vzame tam ležeče gosli in začne igrati... Glej! Oni dve mali prideti blizo do njega, on se jima dobrosrčno nasmeje, in kmalu so bili skupaj. Tu reče Hular zaupno in prijazno: „Prejel sem dvajsetico...“ Otroka sta gledala kakor bi ne umela; tedaj segne za nedra in potegne izza neder staro pisano mošnjico, in tu je imel v nekoliko cunjavih in papirnih zavitkih lep kupček po večjem bakrenega denarja. Dene mošnjico na tla, razgrne zavitek in ga pokaže s prstom: „To sem že pri-

likem dolu; 10. predpoldne v Škrbini, popoldne v Lipi; 11. predpoldne v Kobljegavi, popoldne v Gabrovici; 12. bode kanonična vizitacija komenskih podružnic; 13. birma v Stanjelu; 14. predpoldne birma v Štjaku, popoldne vizitacija podružničnih cerkva; 15. predpoldne birma v Braniči, popoldne v Gabrijah; 16. predpoldne birma v Šmarjah, popoldne obisk podružnične cerkve v Braniči; 21. dop. birma v Rihembergu, pop. obisk podružnic; 22. nadaljevanje obiska; 23. dop. birma v Dornbergu.

Za „Šolski Dom“ je došlo upravnistvu: Ivan Murovec dekan v Cerknem kot dobljeno stavo 5 K; zamorec pri županu g. Batističu v Vrtojbi požrl K 2:10. Hvala!

C. kr. okrajni šol. svet za goriško okolicu je imenoval v svoji seji dne 22. t. m. delin. nadučiteljem v Batujah učitelja Franca Merljak v Plaveh, delin. učiteljem v Avčah potov. učitelja Riharda Gorjup v Srednjem-Kambreškem, delin. učiteljico v Ajdovščini tamošnjo prov. učiteljico Franjo Krajnik ter premestil nadučitelja Avgusta Poberaj iz Kala v Kojsko, prov. učitelja Rudolfa Kumar iz Grgarja v Št. Martin, učitelja Franca Križman iz Rihemberga na mesto nadučitelja v Šempasu, učitelja Vinka Gregorič iz Rupe v Dol. Vrtovin, potov. učitelja Maksa Kuntin v Št. Mavru-Podsobotinom v Ločnik (slov. šola), od koder je premeščen učitelj Josip Balič na Vrh pri Rubijah; potoval. učitelja Antona Mušič v Gor. Tribuši-Krtovšček v Plave.

Nadalje je imenoval prov. nadučiteljem v Kalu učitelja Josipa Erzetič tamkaj, potov. učiteljem za Vrata-Gor. Lokovec Rafaela Fajgelj, za Srednje-Kambreško I. Drogenik, za Podlako-Dol. Lokovec Josipa Bric, učiteljem pri Voglarjih Henrika Klavoro, v Rihembergu Franca Zorn, v Podgori (ital. šola) Josipa Gescchia, za prov. učiteljico v Kalu Sofijo Vilhar, v Ozeljanu Ljudmilo Eržen, v Ročinju Marijo Kovarič, v Grgarju Matildo Lecker in za suplentino v Renčah Josipino Sedej. Učiteljica Jadviga Strel je premeščen iz Grgarja na jednorazrednico v Lokvah, od koder gre učitelj Karol Filipič v Višnjevik.

„Slovenski abiturijenti“ so nas pozvali v „Soči“ z dne 2. avg. naj v prihodnji „Gorici“ dokažemo, oziroma prekličemo, kar smo pisali v 56. in 59. šte. „Gorice“. Izjavili so: „Ako člankar v prihodnji številki „Gorice“ tega ne dokaže, oziroma ne prekliče, prisiljeni smo občinstvu dokazati, da sta omenjena članka podlo obrekovanje in grda laž“. Še le v drugi številki, t. j. 9. avgusta smo jim povedali vzrok, zakaj nočemo ničesar ne dokazovati ne preključiti. Ob enem smo jim namignili, naj izpolnijo svojo obljubo ter dokažejo, da sta omenjena članka „podlo obrekovanje in grda laž“. Še le v zadnji „Soči“ po 11 dneh so se zopet oglasili, a obljubljenega dokaza ni nikjer, marveč „slovenski abiturijenti“ zopet nas pozivljajo, naj mi svoje trditve dokažemo, ker sicer „morajo smatrati za dognano, da je vse, kar je priobčila „Gorica“ o dijakih, podla laž in obrekovanje“. Reč postaja dolgočasna in smešna, smešna tembolj, ker ti „abiturijenti“ v svojem zadnjem dopisu sami priznavajo, da so obiskovali dijaki „naprednjaške plesne, veselice in kroke“.

hranil! Postavim vam novo šolo — ali bodo to gledali oni...! Na to se ogleda previdno okrog sebe in nagne še bolj glavo k otrokoma: „Ali nikar ne povejte tega visokim gospodom — jaz jim nič ne zaupam!“ — V tem se je nagnil k otrokoma kakor bi ju hotel objeti; ali ta se prestrašita in utečeta od njega k pastirici — manjše je jelo celo kričati. Starček si pokrije za časek z obema rokama globoko razorana, pomodrela lica, skloni se in zajavka: „Tako hudo mi je — do joka“. Ali britke užaljene oči so ostale suhe.

Drugega dne ga ni bilo več med živimi. Ugasnilo mu je življenje nagloma in tiho na kamenu v okrogu onih lip, ki jih je bil sam zasadil in kojih močnejše so ga obsipale z odpadajočimi listi. Tako je bilo vendar podobno, kakor bi bil umirajoč sklenil v lastnem kotu — pri svojih...*)

*) Še le pred dobrim mesecem so poročali časniki, da so spodili v goriškem okraju kantorja Kordoša in kapelana Krafta, ker sta učila „slovaške pesmi in posojala slovaške knjige! K vragu mongolska obolost ali razbojniška prostost!

To nikakor junaško retiriranje in pa komični strah, s katerim skrivajo svoja imena, potrjujeta naš sum da so ti „abiturijenti“ res tudi lahko Kavčič, Gabršček ali sploh kaj takega.

Pravi slovenski abiturijenti bi ne skrivali svojih imen, ker dobro vedo, da so nam popolnoma znana; tiskali smo jih v „Gorici“ koj po izvršeni maturi. Tudi imajo pravi slo. abiturijenti toliko poguma in značaja, da bi branili svojo čast v javnosti tudi s podpisom. Toda tega jim ni treba, ker oni vedo, da naše očitjanje ni zadevalo celote naših dijakov, marveč one zapeljance, ki svoje talente zakopujejo ter Bogu čas, starišem pa takorekoč denar kradejo.

Občinske volitve v Rihembergu.

— „Soča“ je pisala v svoji številki od dne 10. junija t. l. tako-le: „3. 4. in 7. t. m. so se vršile v občini Rihemberg-Brje občinske volitve, katere so končale tako, kakor smo pričakovali. Izvoljeni so vsi tih tih razredih narodno-napredni močje. Tako je odklenkalo v soboto klerikalcem v Rihembergu za vselej“.

V šte. 84. od 26. jul. t. l. pa piše o teh volitvah tako-le: „Čujemo, da so občinske volitve v rihemberško-brejski občini vsled rekurza od strani klerikalcev dvignjene. Je-li vest povsem istinita ali ne, še ne vemo. Ako je istinita, potem bodo imeli v tej občini nove volitve, katerih izid pa bo jednak prvemu!“ In na koncu tega članka dostavlja še „Soča“: „Pri prihodnjih volitvah se spet vidimo, in takrat se spet pokaže, kako misli ljudstvo!“

No! in videli so zares ta teden dne 19. in 20. pri volitvah v Rihembergu in pokazalo se je tudi, kako da v resnici ljudstvo misli; pokazalo se je namreč, da misli naše ljudstvo ravno nasprotno od tega kakor bi hotela „Soča“ in pokazalo se je, da „Soča“ vedno laže in da dosledno ostaja pri farbanju. Pri volitvah v tretjem razredu dne 19. in 20. t. m. zmagala je namreč z veliko večino glasov naša stranka, — stranka namreč med sebojnega miru in reda.

Včeraj in danes pa so se vršile volitve v drugem in prvem razredu in tudi tu ni najmanjšega dvoma, da je naša stranka t. j. stranka medsebojnega miru in reda, vsaj tako nam od tam poročajo, zmagala na celi črti.

Tako se spet povrneti mir in red v to občino katero so si izbrali „napredni“ razsajači za svoj glavni tabor, kjer jih je pa ljudstvo kmalu spoznalo ter jim obrnilo hrbet, kar nas prav od srca veseli in mu zaradi tega tudi najpresrečnejše častitamo.

Sicer je najbrže s tem izidom tudi jako vstreženo rihemberškimi „naprednim“ kolovodjem, kajti bili so namreč v hudi zadregi za — župana in je pretila nevarnost da se zaradi županskega stolca med seboj hudo ne spopadejo.

Izid volitev pa je to nevarnost odstranil in „napredni“ kolovodje rihemberški si ostanejo vsled tega lahko še za naprej dobri prijatelji.

Radovedni smo pa, na koga bode izlivala sedaj „Soča“ svojo jezo ter koga da bode ometavala s svojim smrdljivim blatom. Na „nunce“ gotovo ne; kajti to je in ostane resnica, da „nunci“ nimajo nikake zasluge na tem izidu ter da ni ta izid nič drugega nego lastna volja rihemberškega ljudstva.

„Soča“ smrdi pri glavi. — Riba smrdi pri glavi, pri glavi smrdi tudi „Soča“. Na čelu je tiskala do lani lepo geslo: Bog in narod „Narod“ je zdaj vrgla med staro šaro, „Boga“ se je tudi že srečno iznebila ter si izbrala novo geslo, geslo nepozabnega dr. Lavriča: Vse za omiko, svobodo in napredek. — Ubogi dr. Lavrič! Ti nisi gotovo slutil, da bo kedaj slovenski list tako zlorabljal tvoje geslo!

S surovo, ostudno pisavo širijo po Goriškem podivjanost, surovost, demoralizacijo; z osebnimi napadi in s pretenjem skušajo terorizovati celo deželo; političnim nasprotnikom grozé s pasjim bičem ter izražajo željo jermene rezati iz kože tistih, ki ne trobijo v njih rog; in taki ljudje se še drznejo slepiti ljudstvo z geslom: Vse za omiko in svobodo! „Vse za napredek“ se dalje glasi njih geslo; a namesto narodnega napredka vidimo le podiranje in razdor tam, kjer bi moral narod s skupnim delovanjem napredovati.

Toliko o geslu naših slepilcev.

Na čelu ima „Soča“ tudi oznanilo: „Soča“ izhaja trikrat na teden; nekoliko vrstic nižje pa čitamo: Od 23. julija 1902. do preklica izhaja „Soča“ ob sredah in sobotah.

Ta je res lepa!

Naročniki, ki so plačali naročnino za trikratno „Sočo“ na teden, jo dobé le dvakrat na teden. Kako naj imenujemo

Zahvala.

Globoko potrti vsled bolester izgube našega iskreno ljubljene, nepozabnega sina, brata, strica, ujca oziroma šurjaka gospoda

Frančiška Gruntar-ja

c. kr. enoletnega prostovoljca-korporala v 27. pešp. in abiturijenta,

izrekamo tem potom vsem, sorodnikom, prijateljem in znancem za srčno sočutje ob bolester in smrti, dalje za tako številno, častito spremstvo dragega ranjkega k zadnjemu počitku in za podarjene krasne vence najiskrenejšo zahvalo.

Vzlasti pa smo dolžni zahvaliti se čestiti duhovščini, občinskemu starištvu, p. t. gospodi došli iz Ajdovščine, Gorice, Sežane in od drugih daljnih krajev, dijakom, sošolcem pokojnega in domačim pevcem pod vodstvom g. jurista Premrla za petje obeh ginljivih žalostink.

Šmarje pri Ajdovščini, 19. avgusta 1902.

Žalnoči ostali.

Pomočnika in učenca

se sprejme takoj pri **Jožefu Vrtovcu, krojaču v Vel. Žabljah.** Plačilo po dogovoru.

Dva učenca

sprejme slovenska družina na stanovanje in hrano, Kje? pove upravništvo »Gorice«.

Za vsakega nekaj!!

dobi se v zalogi trdke

I. Zornik, — Gorica

Gospodska ulica št. 7,

prva in edina slovenska trgovina za modno blago.

Najboljše, največje in najcenejše skladišče vsakovrstnega perila, srajce za hribolazce in kolesarje vsake velikosti, jopice za telovadce, krasnih kravati v vsakem slogu, nogavice, rokavice, živornikov (modercev), solčnikov, pihalk, dežnikov, blusen, spodnjih kril, divnih okrasov za obleke, svil za obleke in bluze, vsih potrebščin za vezenje.

Priporočevalno najboljše kupovališče za g. šivilje in krojače.

Naročila za izdelovanje perila (za gospode), in modercev po vsakej meri in zahtevi izvršujejo se točno.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih,

briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi vzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštna.

„Centralna posojilnica“ v Gorici,

reglistrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema **hranilne vloge**, katere obrestuje po 4½ p. l. mesečno; nevzdržene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje **posojila** udom na osebni kredit po 6% in na vknjižbo po 5½.

Sprejema **člane** z glavnimi deleži po 200 K in z glavnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za naloge in vračanje so na razpolago posojilnice c. kr. pošne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez pošnih stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrtnih tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

I š č e

kovaškega pomagača.

Kdo? Pove upravništvo

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev, (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marijanic“ t. j. ličnih in trpežnih miz iz trdega lesu, ki imajo znotraj tro- ali štiridelno kegljišče z vrtenci in kegljavnično blagajno po najnovejši sestavi, za krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Franc Melink,

zidarski mojster v Višnjeviku št. 67, prevzema vsa zidarska dela po najnižji ceni. — Naročena dela se lično izvršujejo.

Sloveči profesorji medicine in zdravniki priporočajo

Tinktura za želodec

lekarnarja

Gabrijela Piccoli-ja v Ljubljani.

dvornega zalagatelja Nj. svet papeža kot sredstvo, ki krepča želodec, vzbuja tek, pospešuje prebavljanje in odprtje telesa, posebno zdravi na one, ki trpe na zastaranem zaprtju.

Tinktura za želodec razpošilja lekarnar PICCOLI v Ljubljani v skatljah z 12 steklenicami za K 252, z 24 steklenicami za K 480, z 36 steklenicami za K 700, z 70 steklenicami za K 1300. Poštni paket pod 5 kg. Se prodaja v lekarnah v Gorici, Tolminu, Trstu, Istri in Dalmaciji po 30 vin. steklenica.

Anton Kuštrin

Gospodski ulici h. šte. 25, (v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucea, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4. 5. Več vrst riža. Mljivec prve in druge vrste, namreč po ½ kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlinarja v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojkih najmanj po 5 Kg. na vse kraje.

Po zmerni ceni je na prodaj lep, viseč

svetilnik (kloča)

ki je posebno pripraven za male cerkve na deželi. — Več se izve pri našem npravnistvu.

Največja trgovina krojnega blaga

„Krojaška zadruga“

Gorica, Gospodska ulica št. 7

Priporoča se v to stroko spadajoče kakovosti blaga za bližajočo se letno dobo, kakor: volne, perkal, satin, batist, zephir svile, svile za prati, Voile de Lanie, Tennis, Oksford, pique luknjasti. Možka sukna po vsaki ceni v veliki izbiri. Nadalje ima bogato zalogo preprog, pregrinjaj, zaves, blaga za mobilje, platna, Chiffona, ruskega platna, Kneippovega platna, hlačevine, volnenih odev, kovtrov, srajce, bombaževine, žepnih rut itd.

Gospode opozarja na izborna perila, katero se razprodaja 15% pod ceno, dokler je še zaloga.

Pod perilo spada sledeče: bele srajce z barvanimi oprsniki, ovratniki, zapestnice, nogavice, srajce za hribolazce itd.

Vse po najnižjih in stalnih cenah!

Na željo se razpošiljajo vzorci poštnine prosti.

„Narodna Tiskarna“

*** v Gorici, ulica Vetturini št. 9 ***

je preskrbljena z povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem, ter more prevzeti vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela z zagotovilom točne in strokovno pravilne izvršitve v moderni in okusni obliki po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence

V zalogi ima vse tiskovine za duhovnije, županstva in druge urade na močnem papirju, ter na prodaj ima knjige: Ilijado, Tri igre, za slovensko mladino in Zgodovino

*** tolminske šole ***

TISKA:

GORICO

ki izhaja dvakrat na teden v dveh izdajah, ter stane na leto 8 K, pol leta 4 K četrta leta 2 K

TISKA:

PR. LIST

ki izhaja vsak četrtek ter stane na leto 4 K, pol leta 2 K, za manj premožne celo leto 3 K

TISKA:

brošure * * * * *
* * * * * diplome
* * * * * trgovske račune
cenike * * * * *
vabila na karton
* * * * * in na papir
sprejemnice * * * * *
* * * * * za društva
pisma in zavitke
s firmo * * * * *
* * * * * etikete
za vsakoršno * * * * *
* * * * * porabo
plakate * * * * *
v raznih barvah
* * * * * in velikosti
i. t. d.

TISKA:

* * * * * pobotnice
računske sklepe
* * * * * lične tiskovine
za industrijo * * * * *
* * * * * trgovino
in obrt * * * * *
* * * * * posetnice
razne velikosti * * * * *
* * * * * in oblike
z zavitki * * * * *
* * * * * zaročnice
in poročnice * * * * *
* * * * * v elegantnih
skatljah * * * * *
* * * * * ter osmrtnice v
raznih oblikah
i. t. d.

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto er ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Veturinih št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglašje in naročnino pa na upravništvo „Gorice“. Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Rusija in „evropski koncert“.

Da je Rusiji mnogo na tem ležeče, da se na Balkanu ne razvijejo stvari, ki bi bile nevarne evropskemu miru in jednako obstanku Rusije, to je njena modra diplomacija že mnogokrat dokazala. Njena pozornost pa je obrnjena tudi na to, da se ne zatré slovanski rod, kakor to želé oni politiki, ki bi radi svojo posest obogatili s posestjo Slovanov, ti poslednji pa da bi jim bili vse svoje življenje za tovarno žival ali pa da bi sploh izginili s površja te zemlje.

Nekaj tacega bi se bilo najprej zgodilo z balkanskimi Slovani, kajti oni so že trepetali kot klavna žrtva pod ostrim handžarom turškim in ta „turški handžar“ je bil izvestni protislovanski diplomaciji Evrope najprimernejše orožje, da se z njim iztrebi raz lepih tal Balkana slovanski rod in se naredi prostor — evropskim „turčinom“ brez turbana in feca. A Rusija je to spoznala in zaradi tega je s svojo zmago pri Plevni naredila zadnjo potezo čez zviti — berlinski račun. Kaj bi torej bilo, ako bi Rusija ne bila pravočasno posegla vmes, ni težko misliti. No, od teh dob se je mnogokrat poskušalo zanetiti nov požar na Balkanu, kateri naj bi uničil samostojnost slovanskih balkanskih držav, kajti da je ta neodvisnost balkanskih Slovanov hud trn v peti berlinskim politikom, se samo ob sebi umeje. Zaradi tega so ti politiki nahujskali bratomorno vojno med Srbijo in Bolgarijo, katere poslednje vladar, hud pangerman, knez Battenberg je osebno vodil krvavo klanje brata Bolgara proti bratu Srbu; a so pozneje v jedonomer skušali zanetiti plamen sovražstva med slovanskimi narodi samimi ali jih tudi spraviti v konflikt s Turčijo, iz katerega konflikta naj bi se seveda potem razvil njim dobrodošli „krvavi ples“. Da je bila krečan-ko-turška vojna istotak poskus izvestne diplomacije, je itak znano, ali tudi tu je modra ruska politika ugnala v kozji rog hujskače in naredila mir s tem, da je imenovala za Kreto upravitelja v osebi grškega princa Jurija.

To so torej čini ruske politike, kateri bi politikom v Berlinu, a tudi na Dunaju in v Londonu lahko odprli oči v spoznanju, da se na Balkanu vendarle

vse tako vrši, kakor Rusija hoče. Ali „evropski koncert“, v katerem igra prvo violino nemški cesar, tega noče spoznati, marveč trobi svojo dalje na Balkanu.

Mnogo se je že porabilo črnila glede takozvanega „macedonskega vprašanja“, katero „vprašanje“ se je istotako spravilo na dnevni red pod istim vnanjim uplivom. Da bi utegnile razmere v Macedoniji postati nevarne za mir na Balkanu in tudi za Evropo, je jasno, kajti baš ta Macedonija kot nekako zbirališče raznih tujih interesov, je „sod smodnika“ hi bi lahko postal usodepoln za Evropo. Ugiba se to in ono, kako bi se „rešilo“ to vprašanje in sloveči „evropski koncert“ ima polno nasvetov. Tako so jo tudi zdaj pogruntali dunajski diplomatje in nasvetovali, naj bi se sešla „mednarodna konferenca“, katere naloga bi bila zahtevati od Turčije, da uvede potrebne spremembe v Stari Srbiji in Macedoniji, da bi se napravil red in mir.

Ali Rusija, ki ima že svoje dobre skušnje z znano „berlinsko pogodbo“, ve, kaj bi pomenila taka „mednarodna konferenca“, v kateri bi imela zopet le prvo besedo nemški cesar in njegov kancelar, zaradi tega je tudi že odgovorila na ta „dunajski nasvet“.

Ruski list „Novoe Vremja“ piše:

„Rusija ve, da „evropski koncert“ kadar koli se je vmešaval v zadeve na Balkanu ni nikoli dosegel nameravanega uspeha Rusija ve, kako se jej je vesti nasproti Turčiji in je v tem pogledu že poskrbljeno; ona mora govoriti in delati v lastnem interesu, ne pa v imenu kakkega evropskega koncerta. Rusija hoče skrbeti za krščansko prebivalstvo Macedonije in Stare Srbije, a zato da ne bode prosila dovoljenja Evrope, kajti vse take mednarodne konference niso znale družega nego svetovati Turčiji, da uvede reforme, katerih pa Turčija ni nikdar uvajala. Zaradi tega bode Rusija sama določila program tem reformam, kakor se bode to njej zdelo pametno in previdno, ne oziraje se na to, kaj poreče k temu „evropski koncert“.

Tak je odgovor Rusije. Ona je že davno izpoznala, da je „evropski koncert“ na Balkanu več pokvaril nego koristil, ker se je iz njega ven le zanašalo nespornost meje tamonjše prebivalstvo.

„Oh, ne; To sta že vedela velična gospoda, ko sta prišla k nam“, uglasil se ponižno župan. „Le žena je pritrdila temu a jaz — kaj sem mogel reči — rekel nisem niti da, niti ne...“

Učitelju se stresejo ustnice, vendar odgovori trdo nalašč povdarjajoč:

„Menim, da je bolje biti tudi le pastir, nego bi izdal svoje lastno ime, pa bi se pisal n. pr. Hular...“

„To je drzen odgovor“ vzklikne nadzornik; komisar pa je le poškilil s presunljivimi črnimi očmi in usta z navoščeni redkimi brkami so se mu obrnile v zaničljiv posmeh.

„Morda temu, kogar se tiče!“ razgrel se je Hular, in jel je govoriti ne navadno ostro.

„Ko sta prišla sem v to blagoslovljeno sobo, se tem otrokom v pohujšanje — niti odkrila nista, pa mislita zažugati mi, da me izženejo od tu? Oh, ne motita se, še je pravica na svetu, vsaj pri deželnem vladarju. Ti krpinski otroci niso vaši, da bi se smeli polotiti njih duše.

Zaradi tega hoče delati neodvisno v blagor slovanskih in krščanskih narodov tam doli.

Dopisi.

Iz Sovodenj, dne 21. avgusta 1902.

— Čakal sem in vendar dočakal, namreč, da dobim odgovor na dopis v „Gorici“ šte. 63. Pa ne da bi odgovorila naš načelnik in župan na povse stvaren dopis, ampak uredništvo „Soča“ brani svoja klijenta. Pa kako jih brani? Bolje bi naredilo, da bi o vsi stvari molčalo, ker ta odgovor ni prav nič popravil dopisa.

Najprvo imenuje „Soča“ našo občino lepo, kar v resnici tudi je, a ona ima povse drug namen, namreč ta, da bi se s tem prikupila našemu ljudstvu. Saj se poznamo!

Potem stika po dopisniku in pravi, da je bil dopis skovan v znani kovačnici. Tukaj moram poklicati „Soči“ v spomin, kaj je pisala svoj čas o dopisnikih, namreč, da se ne sme gledati kdo piše, ampak kaj je pisano! Sicer jaz se ne bojim podpisati se in se tudi zdaj podpisujem kot pravi odbornik in ud gospodarskega sveta in sem odgovoren za vse, kar je bilo pisano v „Gorici“.

Na prvo polovico dopisa ni „Soča“ prav nič odgovarjala, kar je znamenje, da je bila sama gola resnica, kar je „Gorica“ pisala. Še le proti sredi hoče udariti z loparjem po meni, češ, da sem očital županu in načelniku, da sta nafaarbala g. komisarja, da se prepreči zrebanje. „Soča“ je tukaj vedoma in hotoma zamolčala besedico „baje“, ki je v tem stavku velikega pomena. Jaz namreč nisem bil gotov, ali sta načelnik in župan nafaarbala g. komisarja ali ne, zato sem zapisal besedico „baje“, da se ognem vsakemu spodtikanju. Torej ako nista bila naš načelnik in župan na glavarstvu, kakor „Soča“ pravi, jemljem to z zadovoljstvom na znanje, ker nočem delati nikomur krivice. Vprašam pa: Na čegavo pritožbo pa so prišli orožniki v Sovodnje? Na to vprašanje načelnik, tirjam odgovor!

„Soča“ hoče prati potem našega župana, češ, da ni župan kriv, ako se v

nihče ni zmenil, kar ljudje pametijo in zato sem jo napravil jaz — za svoj denar!“

„Ali pa najbrže za kak panslovanski“ govoril je dalje inšpektor; komisar pa se je le molče rogal. Šele zdaj je pošepetal nadzorniku nekaj v uho, in oba sta odšla naglo — za njima pa ves ponižen župan.

„Ničesar mi ni tako žal“, reče Hular polglasno, ko so se bila zaprla vrata za njimi, „nego to, da so ljudje izpovedali čez me, meni na kvar — kako bi bili mogli sicer od daleč izvedeti!“

Silna trpkost ga je palila v prsih in ta bolest ga je spominjala nedavnega pogovora z nekdanjo Motiljevo Betko — tedaj že postarano ženo čevljarjevo v drugi pogorski vasi. Ko jo je vprašal prijateljski, kako se jej godi, rekla mu je: „Kaj vaša sreča vas je davno tako povzdignila nad naše življenje, da vam je še težko nas poznati!“ V tem je bilo očitje, da se je odmaknil njih navadnemu življenju, ki ne pozna višjih ozir

občini ne izpolnjuje policijski red. Večje budalosti kot je ta, se ne more zapisati! Ali nima župan pravice kaznovati kršitelje policijskega reda? Ako bi njegova beseda nič ne pomagala, lahko išče nadaljne pomoči! Pa naš župan ne more kaznovati drugih, ker... no, že ve zakaj... Še le sedaj na dopis v „Gorici“ se zapira njegova gostilna o pravem času!

Dalje pravi „Soča“, da župan ne more delati čudežev. To rad verujem, a mir po noči bilahko naredil. Gosp. župan, pojte pogledat v bližnjo občino Št. Andrež in tam se prepričate, ali se more v tem pogledu delati „čudežev!“ Seveda, v Št. Andrežu je za župana drugi mož!

„Soča“ pravi tudi, da je hudoben tisti, ki je pisal v torkovi „Gorici“, da so sovodenjski fantje napadli mirno skozi občino idočé romarje. Zato ker je pisal resnico, je hudoben in lažnjiv, čeravno je cela občina prepričana in tudi naš župan sam, da je do pičice res, kar je pisala „Gorica“. „Soča“ pravi, da je župan koj hitro ugodil romarjem in poslal obč. obhodnika z njimi. Saj to je bila tudi njegova dolžnost! Ali njegova dolžnost je tudi, skrbeti da se kaj tacega sploh ne zgodi! Lep župan tak, pod čegar županovanjem se napadajo mirno skozi vas gredoči in nikomur nič žalega storeči ljudje s kamenjem, a še le potem, ko je nevarnost za življenje že tu, „hitro ugodil prošnji“ in „da poklicati obhodnika“. Še le potem, ko bi bilo že nekaj pobitih in ranjenih, naj vrši svojo župansko dolžnost in tak župan je „Soči“ vseč, kajti ona ga še zagovarja in z njim vred tudi one ponočnjake. — Sicer je pa jako težko slabo stvar zagovarjati in se zategadel ne čudim „Soči“ da spravlja take budalosti v svet.

Nadalje piše „Soča“, da župan ne bo hodil po strehah in dvoriščih gledat, ali je še kdo po noči zunaj. To tudi ne zahtevam od njega, a kar bi zahteval je to, da bi lahko po svojem prizadevanju vplival na to, da se ustanovi za občino sovodenjsko nočna občinska straža, ker, če je že v kaki občini potrebna, je gotovo v naši.

„Soča“ pravi tudi, da ljudstvo bo drugače govorilo pri volitvah. Tudi jaz

„Ne bojim se jih! Dobro nam je povedal l. 49. naš vodnik na Mijavi: „To je največja napaka pri Slovaki, da se udajajo! „Ali pravega ste zadeli — jaz se pa ne udam!“

IV.

V jeseni l. 1888. je sedel nekega večera na krpinski strani — tam, odkoder je bilo najbolj videti šolo, slaboten starec, očitno ves bolan razen svoje velike duše.

Krepka, mestno oblečena zakonca prideta do njega. Mož reče potihoma: „To je uborni, blazni Hular, ki je bil tu učitelj za časa mojega šolanja. Mučil je gospodo v Bistroji z neposlušnostjo in drznimi odgovori; zadnje so ga spravili na dve leti v zapor. Ko se je vrnil od tam, mu še ni bilo dosti, hodil je okrog tožit. In ko vse to ni nič pomagalo — morda je bil že tedaj zmešan — šuntal je ljudi v Krpini, naj se spuntajo, da jih on popelje nad bistrojsko gospodo; da mu morajo vrniti njegovo šolo, in izpoditi iz Krpine no-

LISTEK.

Slovaški učitelj.

Češki: Gabrijele Preissova.

(Konec.)

„Izvolite se vvesti“, reče učitelj mirno, pa preleti plašno flegmatično in rejeno osebo nadzornika na komisarjevo, podobno hrtu. „Ta ukaz“ dostavi zateglo kakor bi še le iskal primerne izraza „je pri nas težka stvar... zastoj... Le pogledjte, lepo vas prosim, tam pri oknu tega vrabca, ki zre sem — ta ne bo nikdar lastovica“.

„Prosiva, da opustite vse opazke ne spadajoče k naši stvari!“ se nakrši komisar. „Nisva prišla sem polemizovat z vami — to se nama zares ne ljubi; saj je že dovolj znano, da ponekedar vaših vednostih, žličarstvu in vsej čudni minulosti se bavite tudi s pastirstvom in da imate knjižnico na kurniku... Ali ni res tako, gospod župan?“

„Kaj vi ste jima to povedal?“ obrne se učitelj k njemu nevoljen, kakor bi

mislim, da bo drugače govorilo kakor pri zadnjih volitvah, ker je začelo odpirati oči. Ljudstvo bo gledalo na to, da izbere take moše, ki bodo v pravem pomenu besede moške, in ki bodo skrbeli za naš občni blagor, in ne bo gledalo v tem pogledu ne na liberalce in ne na klerikalce! Ste nas razumeli?

Gospod urednik! Zadnji dopis v „Gorici“ je napravil v Sovodnjah prav dober utis. „Gorica“ je romala od hiše do hiše in se je tudi v gostilnah na glas čitala. Ljudstvo je na sploh odobraval vse, kar je bilo pisano in reklo: še malo je! Ali zaloga je še velika in ako bomo pri volji, vse damo na svetlo!

Odbornik.

Politični pregled.

Notranja politika.

Zdaj se čujejo glasovi da državni zbor ne bode sklican dne 29. septembra kakor so listi pred kratkim poročali, marveč še le okoli 10. oktobra. Temu zakasnitvi so baje kriva pogajanja avstrijske vlade z ogersko gled. nagodbe. Tudi pogajanja mej vlado od jedne strani in mej Čehi in Nemci od druge se bodo baje vršile še le zadnjo tretjino meseca septembra. Vlada predloži državni zboru koj ko se snide, državni proračun za leto 1903 in se ga upa spraviti pod streho že do Božiča.

Avstro-ogerska nagodba pogajanja.

Ogerski ministerski predsednik pl. Szell s finančnim in trg. ogerskim ministrom dospel je v četrtek na Dunaj, da nadaljuje kakor je bilo dogovorjeno v lšu, pogajanja z avstrijsko vlado glede onih točk nagodbe, o katerih se nista mogla dozdaj še zjediniti Szell in dr. Koerber, v prvi vrsti pa glede avtonomnega car. tarifa.

Demonstracije v Iglavi.

V nedeljo so priredila češka sokolska društva iz mesta in okolice v Iglavi neko slovesnost. Mestna oblast jim je to slavnost popolnoma prepovedala. Vsled rekurza na namestništvo pa jim je bila ista vsaj deloma dovoljena. Ko so prihajala razna sokolska društva z dežele v mesto, zbirali so se Nemci iz mesta in so jih psovali ter izživali na nečuven način tako, da je prišlo med Nemci in Čehi do spopada. Posebno se je zbrala nemška razdivjana druhal okolo poslopja „Česke Besede“ ter jela tam tuliti in žvižgati kakor da bi bila zblaznela. Pri odhodu iz mesta pa so Nemci zastavili češkim gostom pot ter jih niso pustili ne naprej ne nazaj. Prišlo je tu zopet do spopadov in nekaj Čehov je bilo ranjenih. Ker ni policija mogla ali tudi ne hotela napraviti reda, prišla je jedna kompanija vojakov da je Čeha branila pred napadi divje nemške druhal ter jim omogočila izhod iz mesta. Nemški listi, med njimi tudi „Neue Freie Presse“, opravičujejo postopanje nemških divjakov s tem, da pravijo, da so prišli Čehi izživati nemško prebivalstvo Iglave. Znano je, da živi v Iglavi razmeroma veliko več Čehov nego Nemcev v Ljubljani. Kaj bi to prosvetljeno nemško časopisje reklo, ko bi ljubljanski Slovenci tako postopali z Nemci, ko prireajo v Ljubljani svoje slavnosti, v Ljubljani, ki je glavno mesto dežele, v kateri živi 95% Slovencev, a le 5% Nemcev, ločim leži

zaprl za nekoliko let; ko so pa spoznali, da se mu meša, so ga poslali v norišnico. Zdaj so ga izpustili in ga puščajo pri miru, ker nikomur ne škoduje; živi se le z godbo na goslih in vsakdo mu da kak krajcar“.

V hvaležni spomin, da mu je bil Hular dober učitelj, stopi mladi mož k njemu ter mu pomoli dvajsetico.

Hular jo željno pograbi in trdo stisne v roci rekoč: „Bog vam povrni — saj bo ti zares za dobro stvar. Videti je bil za trenutek prijazen in potolažen.“

„Ali se me pa še spominjate?“ se je razgovarjal dalje z njim darovalec. Jaz sem Matej Pavlik; hodil sem v šolo k vam“.

„Matej — Matej — ah, ti si bil dobre glave, in napravil si mi skrb, da se utegneš lahko naučiti njih jezike. To je bilo slabo znamenje...“

Matej ga je razumel in se nasmejal misli ubožčevi. „Kaj se, starček, reči bi moral, da je bila moja sreča. Naučil sem se dobro madjarsčine in zato dobil

mesto Iglava na Moravskem, v deželi, v kateri prebiva velika večina Čehov.“

Napad na karkovskega guvernerja kneza Obolenskoga.

Napadalec na kneza Obolenskoga povedal je policiji da se imenuje Sergij Sebeljev. S tem pa še ni rečeno, da bi se isti v resnici tako imenoval in je mogoče da je policijo le nagal. Kar je pri vsej tej stvari značilno, je to, da je ruska policija aretirala tudi nekega žida, dijaka Venclo. Sebeljev prišel je namreč iz Moskve v Karkov tri dni pred napadom. Te tri dni pa je Sebeljev mnogo občeval z gori omenjenim židovskim dijakom. Znano je namreč, da je guverner Obolenski svoječasno jako strogo izvrševal naredbe ruske vlade naperjene proti židom. Ruski listi menijo torej, da imajo židje tudi pri sedanjem revolucionarnem gibanju na Ruskem svoje prste vmes in da se je hotelo izvršiti nad knezom Obolenskem maščevanje zaradi njegovega nastopanja proti židom, zato so pa začeli zopet pisati o jstro proti židom. Je že tako: pri vsakem gibanju naperjenem proti javnemu redu, mora stati v ozadju — žid!

Protnemška struja v Rusiji.

Rusko časopisje je začelo zadnji čas o jstro pisati proti Nemcem in opozarjati rusko vlado na to, da začne jednokrat bolj natančno gledati na prste Nemcem živečim v Rusiji. Posebno pozivlja rusko časopisje rusko vlado naj nikakor ne oddaje važnih služb javne ruske uprave Nemcem.

Francija.

Zapiranje kongregacijskih šol v Franciji traja dalje. Vlada se poslužuje najstrožjih sredstev da zatrè upor ljudstva proti zapiranju redovniških šol, katere so narodu k srcu prirastle. V mnogih krajih nastopa vojaštvo, ker je ljudstvo silno razjarjeno. V Polaretu so ženske napadle vladnega komisarja in ga preteple. Senator Delobea je protestiral proti noti ministerskega predsednika Combessa, češ da redovniške šole hujskajo proti republiki. Prefekt v Vannesu je zahteval od generala Fratra jeden oddelek konjenice v Ploermel, da brani vladne komisarje pred nevoljo ljudstva. Nalog za to je dobil nadpolkovnik Saint-Remy. Ta pa je izrekel, da se ne more pokoriti povelju, ker mu brani verski čut da bi sodeloval pri zapiranju kongregacijskih zavodov. Vojaški poveljnik v Vannesu je na to dal zapreti nadpolkovnika Saint-Remyja, kateri zapor je vojni minister André spremenil v zapor v trdnjavi, potem pa bo postavljen pred vojno sodišče. Tako se razvijajo razmere v Franciji čedalje nevarneje in se ne ve do kakega zaključka še to pripelje.

Domače in razne novice.

Novemu nadpastirju, prevzviš. knezu in nadškofu je poklonila deputacija vse duhovščine goriške nadškofije dan pred Velikim Šmarnom v znak udanosti krasno dragoceno belo mitro, koje je rabil novi nadškof koj pri svoji prvi slovesni pontifikalni maši dne 15. avg. Mitro je izdelalo vrlo domače „društvo za cerkveno opravo“ (predsednica bar. Spaun).

Birma in kanonična vizitacija bode v komenskem dekanatu v naslednjem redu: 6. sept. prihod presvetlega knezo-radškofa v Komen; 7. sept. birma v Komnu; 8. predpoldne birma na Vojšiči, popoldne na Gorjanskem; 9. v Ve-

tam na gosposkem dvoru sem“.

Hular zastoka ter se obrne od njega, nagne se k tlom ter si zakrije oči z dlanmi. To je pomenilo, da se noče dalje razgovarjati in bistri Matej je to opazil ter se odstranil od njega.

Za nekaj časa se dvigne Hular in se še ozre okrog sebe. Na strani tam je pasla bolj odrastla deklica gosi pa čuvala ob enem dve mali deteti, eno je imelo okoli stihir let, drugi je bilo še manjše, da je še bolj lazilo nego hodilo.

Hular je pozelel take družbe in spomnivši se, da se otroci najrajši družijo z njim, če jim gode, vzame tam ležeče gosli in začne igrati. Glej! Oni dve mali prideti blizo do njega, on se jima dobrosrčno nasmeje, in kmalu so bili skupaj. Tu reče Hular zaupno in prijazno: „Prejel sem dvajsetico...“ Otroka sta gledala kakor bi ne umela; tedaj segne za nedra in plegne izza neder staro pisano mošnjico, in tu je imel v nekoliko cunjavih in papirnih zavitkih lep kupček po večjem bakrenega denarja.

likem dolu; 10. predpoldne v Škrbini, popoldne v Lipi; 11. predpoldne v Kobljegavi, popoldne v Gabrovici; 12. bode kanonična vizitacija komenskih podružnic; 13. birma v Štanjelu; 14. predpoldne birma v Štikaju, popoldne vizitacija podružničnih cerkva; 15. predpoldne birma v Brancici, popoldne v Gabrijah; 16. predpoldne birma v Šmarjah, popoldne obisk podružnične cerkve v Brancici; 21. dop. birma v Rihembergu, pop. obisk podružnic; 22. nadaljevanje obiska; 23. dop. birma v Dornbergu.

Za „Šolski Dom“ je došlo upravnistvu: Ivan Murovec dekan v Cerknem kot dobljeno stavo 5 K; zamorec pri županu g. Batističu v Vrtojbi požrl K 2-10. Hvala!

C. kr. okrajni šol. svet za gorlško okolico je imenoval v svoji seji dne 22. t. m. defin. nadučiteljem v Batujah učitelja Franca Merljak v Plaveh, defin. učiteljem v Avčah potov. učitelja Riharda Gorjup v Srednjem-Kambreškem, defin. učiteljico v Ajdovščini tamošnjo prov. učiteljico Franjo Krajnik ter premestil nadučitelja Avgusta Poberaj iz Kala v Kojško, prov. učitelja Rudolfa Kumar iz Grgarja v Št. Martin, učitelja Franca Križman iz Rihemberga na mesto nadučitelja v Sempasu, učitelja Vinka Gregorič iz Rupe v Dol. Vrtovin, potov. učitelja Maksa Kuntin v Št. Mavru-Podsabotinom v Ločnik (slov. šola), od koder je premeščen učitelj Josip Balič na Vrh pri Rubijah; potoval učitelja Antona Mušič v Gor. Tribuš-Krtovšček v Plave.

Nadalje je imenoval prov. nadučiteljem v Kalu učitelja Josipa Erzetič tamkaj, potov. učiteljem za Vrta-Gor. Lokovec Rafaela Fajgelj, za Srednje-Kambreško I. Drogenik, za Podlako-Dol. Lokovec Josipa Bric, učiteljem pri Voglarjih Henrika Klavoro, v Rihembergu Franca Zorn, v Podgori (ital. šola) Josipa Česchia, za prov. učiteljico v Kalu Sofijo Vilhar, v Ozeljanu Ljudmilo Eržen, v Ročinju Marijo Kovarič, v Grgarju Matildo Lecker in za suplentinjo v Renčah Josipino Sedej. Učiteljica Jadviga Strel je premeščena iz Grgarja na jednorazrednico v Lokvah, od koder gre učitelj Karol Filipič v Višnjevik.

„Slovenski abiturijenti“ so nas pozvali v „Soči“ z dne 2. avg. naj v prihodnji „Gorici“ dokažemo, oziroma prekličemo, kar smo pisali v 56. in 59. šte. „Gorice“. Izjavili so: „Ako članar v prihodnji številki „Gorice“ tega ne dokaže, oziroma ne prekliče, prisiljeni smo občinstvu dokazati, da sta omenjena članka podlo obrekovanje in grda laž“. Še le v drugi številki, t. j. 9. avgusta smo jim povedali vzrok, zakaj nočemo ničesar ne dokazovati ne preključati. Ob enem smo jim namignili, naj izpolnijo svojo obljubo ter dokažejo, da sta omenjena članka „podlo obrekovanje in grda laž“. Še le v zadnji „Soči“ po 11 dneh so se zopet oglašili, a obljubljenega dokaza ni nikjer, marveč „slovenski abiturijenti“ zopet nas pozivljajo, naj mi svoje trditve dokažemo, ker sicer „morajo smatrati za dognano, da je vse, kar je priobčilo „Gorica“ o dijakih, podla laž in obrekovanje“. Reč postaja dolgočasna in smešna, smešna tembolj, ker ti „abiturijenti“ v svojem zadnjem dopisu sami priznavajo, da so obiskovali dijaki „naprednjaške plese, veselice in kroke“.

hranil! Postavim vam novo šolo — ali bodo to gledali oni...“ Na to se ogleda previdno okrog sebe in nagne še bolj glavo k otrokoma: „Ali nikar ne povejte tega visokim gospodom — jaz jim nič ne zaupam!“ — V tem se je nagnil k otrokoma kakor bi ju hotel objeti; ali ta se prestrašita in utečeta od njega k pastirici — manjše je jelo celo kričati. Starček si pokrije za časek z obema rokama globoko razorana, pomodrela lica, skloni se in zajavka: „Tako hudo mi je — do joka“. Ali britke užaljene oči so ostale suhe.

Drugega dne ga ni bilo več med živimi. Ugasnilo mu je življenje nagloma in tiho na kamenu v okrogu onih lip, ki jih je bil sam zasadil in kojih močne veje so ga obsipale z odpadajočimi listi. Tako je bilo vendar podobno, kakor bi bil umirajoč sklenil v lastnem kotu — pri svojih...*)

*) Še le pred dobrim mesecem so poročali časniki, da so spodili v gómerskem okraju kanotorja Kordoša in kapeana Krafca, ker sta učila slovaške pesmi in nosila slovaške knižice! K

To nikakor junaško retiriranje in pa komični strah, s katerim skrivajo svoja imena, potrjujejo naš sum da so ti „abiturijenti“ res tudi lahko Kavčič, Gabrček ali sploh kaj takega.

Pravi slovenski abiturijenti bi ne skrivali svojih imen, ker dobro vedo, da so nam popolnoma znana; tiskali smo jih v „Gorici“ koj po izvršeni maturi. Tudi imajo pravi slov. abiturijenti toliko poguma in značaja, da bi branili svojo čast v javnosti tudi s podpisom. Toda tega jim ni treba, ker oni vedo, da naše očitlanje ni zadevalo celote naših dijakov, marveč one zapeljance, ki svoje talente zakopujejo ter Bogu čas, staršim pa takorekoč denar kradejo.

Občinske volitve v Rihembergu. — „Soča“ je pisala v svoji številki od dne 10. junija t. l. tako-le: „3. 4. in 7. t. m. so se vršile v občini Rihemberg-Brje občinske volitve, katere so končale tako, kakor smo pričakovali. Izvoljeni so vsi trije razredih narodno-napredni moške. Tako je odklenkalo v soboto klerikalcem v Rihembergu za vselej“.

V šte. 84. od 26. jul. t. l. pa piše o teh volitvah tako-le: „Čujemo, da so občinske volitve v rihemberško-brejski občini vsled rekurza od strani klerikalcev dvignjene. Je-li vest povsem istinita ali ne, še ne vemo. Ako je istinita, potem bodo imeli v tej občini nove volitve, katerih izid pa bo jednak prvemu!“ In na koncu tega članka dostavlja še „Soča“: „Pri prihodnjih volitvah se spet vidimo, in takrat se spet pokaže, kako misli ljudstvo!“

No! in videli so zares ta teden dne 19. in 20. pri volitvah v Rihembergu in pokazalo se je tudi, kako da v resnici ljudstvo misli; pokazalo se je namreč, da misli naše ljudstvo ravno nasprotno od tega kakor bi hotela „Soča“ in pokazalo se je, da „Soča“ vedno laže in da dosledno ostaja pri farbanju. Pri volitvah v tretjem razredu dne 19. in 20. t. m. zmagala je namreč z veliko večino glasov naša stranka, — stranka namreč medsebojnega miru in reda.

Včeraj in danes pa so se vršile volitve v drugem in prvem razredu in tudi tu ni najmanjšega dvoma, da je naša stranka t. j. stranka medsebojnega miru in reda, vsaj tako nam od tam poročajo, zmagala na celi črti.

Tako se spet povrnela mir in red v to občino katero so si izbrali „napredni“ razsajači za svoj glavni tabor, kjer jih je pa ljudstvo kmalu spoznalo ter jim obrnilo hrbet, kar nas prav od srca veseli in mu zaradi tega tudi najpresrečnejše častitamo.

Sicer je najbrže s tem izidom tudi jako vstreženo rihemberškimi „naprednim“ kolovodjem, kajti bili so namreč v hudi zadregi za — župana in je pretila nevarnost da se zaradi županskega stolca med seboj hudo ne spopadejo.

Izid volitev pa je to nevarnost odstranil in „napredni“ kolovodje rihemberški si ostanejo vsled tega lahko še za naprej dobri prijatelji.

Radovedni smo pa, na koga bode izlivala sedaj „Soča“ svojo jezo ter koga da bode ometavala s svojim smrdljivim blatom. Na „nunce“ gotovo ne; kajti to je in ostane resnica, da „nunci“ nimajo nikake zasluge na tem izidu ter da ni ta izid nič drugega nego lastna volja rihemberškega ljudstva.

Ravnokar nam brzojav iz Rihemberga naznanja, da so naši sijajno zmagali tudi v prvem in drugem razredu!

Živeli!

„Soča“ smrdi pri glavi. — Riba smrdi pri glavi, pri glavi smrdi tudi „Soča“. Na čelu je tiskala do lani lepo geslo: Bog in narod „Narod“ je zdaj vrgla med staro šaro, „Boga“ se je tudi že srečno iznebila ter si izbrala novo geslo, geslo nepozabnega dr. Lavriča: Vse za omiko, svobodo in napredek. — Ubogi dr. Lavrič! Ti nisi gotovo slutil, da bo kedaj slovenski list tako zlorabljal tvoje geslo!

S surovo, ostudno pisavo širijo po Goriškem podivjanost, surovost, demoralizacijo; z osebnimi napadi in s pretenjem skušajo terorizovati celo deželo; političnim nasprotnikom groze s pasjim bičem ter izražajo željo jermene rezati iz kože tistih, ki ne trobijo v njih rog: in taki ljudje se še drznejo slepiti ljudstvo z geslom: Vse za omiko in svobodo! „Vse za napredek“ se dalje glasi njih geslo; a namesto narodnega napredka vidimo le podiranje in razdor tam, kjer bi moral narod s skupnim delovanjem napredovati.

Toliko o geslu naših slepilcev.

Na čelu ima „Soča“ tudi oznanilo: „Soča“ izbaja trikrat na teden; nekoliko vrstic nižje pa čitamo: Od 23. julija

Ta je res lepa!

Naročniki, ki so plačali naročnino za trikratno „Soča“ na teden, jo dobijo le dvakrat na teden. Kako naj imenujemo tako postopanje? Kaj bi se zgodilo trgovcu, ki bi sprejel denar, recimo za 3 kilograme blaga, a bi odposlal odjemalcu le 2 kilograme dotičnega blaga? Še lepša je pa ta, da se je skušala potlej naročnina za celo leto kratko pred naznanilom, da bo izhajala „Soča“ le dvakrat na teden. Cela ta zadeva smrdi, jako smrdi, zato jo prepuščamo drugim kompetentnim faktorjem. Da smrdi „Soča“ pri glavi, dokazujejo tudi njene besede: Za obliko in vsebino odklanjamo vsako odgovornost.

To se pravi z drugimi besedami: Za denar priporočamo vse. „Non olet“, si misli Gabršček — in res prinaša „Soča“ tudi oglase in reklame laških, nemških in židovskih trgovcev in obrtnikov.

Tako skrbi „Soča“ za razvoj slovenske trgovine in obrtnije, tako „se je Gabršček posvetil ideji, ideji, ki je vzvišena nad črno internacijo!“

Mošnja Kramarjevega Drejca. — Navaden, normalen človek ne govori rad o svoji mošnji, ne razkazuje svojih denarjev v javnem listu. Drugače dela naš Drejec! On nosi svojo mošnjo takorekoč na jeziku. Ni torej čudo, da poznamo njegovo mošnjo od zunaj in od znotraj.

Ko se je bil naveličal na Livku poučevati paglavce abecedo, se je preselil 1. 1889. v Gorico. — Meseca julija 1889. mu je odstopil dr. Gregorčič vse svoje pravice izdajatelja in lastnika „Soče“ in še 1400 gld. nepoterjanih zastankov. Njegova prva skrb je bila, da je potrdil darovane zastanke. Že v prvi številki „Soče“ (2. avg.) je strašil nemarne naročnike s sodnijo, kar se je zaporedoma še večkrat ponavljalo.

Časnikarska obrt se mu je lepo razvijala; od avgusta 1889. do avgusta 1893. se mu je premoženje pomnožilo za 11.000 gld. L. 1893. je ustanovil tiskarno ter zabil le v črke, stroje in opravo vse, kar je imel, to je: nad 16.000 gld. Vse to nam razklada na drobno v „Soči“ 1. 1899.

Koliko denarja je izdal v dobrodelne namene, izvemo tudi iz „Soče“ 1. 1899. Daroval je „Goriškemu Sokolu“ pet let povprek nad 100 gld.; plačal je kot ustanovnik „Gor. Čitalnici“ 200 gld.; daroval je „Naši straži“ 100 in „Šolskemu domu“ 200 gld.*

Naš Drejec je tudi daroval ob novem letu vselej večje zneske in „noben slovenski trgovec in obrtnik se ni bolje izkazoval ob novoletnih zaključkih nego on“. Tako je romalo v desetih letih iz njegove mošnje le ob novem letu vsaj 1000 gld.!

Leta 1900. nam je razodel v „Soči“, da ima v zadrugi 9 aktivnih deležev do 2000 gld. na že odplačanih policah in 50 deležev v posojilnici.

Dalje je povedal v „Soči“ da je imel do 30. dec. 1. 1898. po malih zneskih med ljudstvom 6.000 gld. in da so mu bili naročniki „Soče“ le za 1. 1899. dolžni do 2.000 gld. Teh 8.000 štejemo med aktiva našega Drejca, kajti bržkone jih je že potrdil ali pa jih potrdi v kratkem; on gotovo ne bo z advokatom in sodnijo vedno le — grozil.

Vse do zdaj navedene svote znašajo čez 26.000 gld. Ako prištejemo tem tisočakom še stroške, katere je imel s svojo tiskarno, dalje izdatke za živilo in oblačilo in za druge „lušte in špase“ — no potem lahko trdimo, da je videla mošnja našega Drejca v 10 letih vsaj 50.000 gld.

Lepa svota, kaj ne?

Vsakdo bi mislil, da je pridobil ta denar s svojo tiskarno in svojimi književnimi podjetji. A to ni tako! Drejec je imel pri vsem, kar je začel, le smolo; deficiti so ga spremljali pri vseh podjetjih. Še pred dobrim mesecem je tožil, da je zgubil pri „Soči“ od 1. 1897. do letos lepo število tisočakov. V raznih številkah „Soče“ čitamo, da je končala „Adr. Post“ z deficitom, da je imela „Slovanska knjižnica“ s koncem 1. 1899 deficit že okoli 2000 gld., da je zgubil 1. 1895 pri „Primorcu“ 250 gld., da je znašal še 1. 1899 deficit „Knjižnice za mladino“ okoli 900 gld., itd. Ako je vse to res — in mi verujemo Drejecu, ker ga dobro poznamo, potem nastane pač opravičeno vprašanje: Odkod je prišlo gori navedenih 50.000 gld.?

* Ko bi kdo Drejecu rekel, da je semtertje v svojem listu objavil kak svoj dar, ne da bi ga plačal nego le kot vabo in je tudi nekaterim drugim rekel: »Objavimo da smo dali toliko in toliko, saj plačali ne bomo nič, to storimo le zato, da privabimo na ta način druge k darovanju, spustil bi Kramarjev Drejec nanj tri sto tauženč lupgov in podlih duš. Jaz pa ne rečem drugemu nego da je Gabršček res objavil da je daroval „Šolskemu Domu“ 200 gld. a plačal jih je v

Po našem mnenju sta mogoča le dva slučaja. Ali ima Kramarjev Drejec „ekinoviča“, ki mu cekine z rokava kar stresu, ali pa je s hudičem v zvezi. — Drugi slučaj je verjetnejši, kajti vsem je znano, da je naš podvezetni Drejec v svoji tiskarni tiskal tudi „kalamon“! Ali ni torej verjetno, da hodi „šace“ kopat?

Doklade na pivo. — Dosedaj smejo občine odmeriti na vsak hektoliter piva do 340 K občinskih doklad. Sedaj se pa govori da namerava finančno ministerstvo v dogovoru z notranjim odrediti da bodo smeje občine nakladati občinske doklade na pivo le do zneska K 220 v od vsakega hektol.

Taka odredba pa boče ako se vresniči, veliko škodovala naši vinorodni deželi. Mesto da bi se doklada na pivo še zvišala, a znižala doklada na vino, ki je glavni pridelek v naši deželi, dela se nasprotno ter se nas sili da v svojo lastno škodo, ako ne že v svoj lastni gospodarski pogin podpiramo tovarniške prideleke.

Kajti kolikor nižje so doklade na pivo, toliko ceneje se toči isto in je vsled tega toliko večja konkurenca, katero dela pivo našemu domačemu pridelku, vinu.

Dolžnost je torej naših zastopnikov deželnih in državnih da se odločno uprta ter da vporabi ves svoj vpliv v to, da se zapreči zgorej omenjena vladina nakana.

Proti varnosti zdravja. — V potok Vrtojbičica, ki teče mimo „Ruse hiše“, odteka se gnojica iz raznih hiš in dvorišč. V tem potoku pa pere vsak dan mnogo peric perilo. Pa ne samo perilo, celo zelenjava ki se prodaja potem na mestnem trgu, izpira se v tej vodi.

Da to ne more biti koristno ozdravju, je pač vsakemu umljivo. Le oni, kateri imajo dolžnost da pazijo nad mestno zdravstveno policijo, se zdi da tega ne vidijo. Na ta nedostatek opozarjamo torej kompetentno oblast da ga še pravočasno odstrani, ker bi s časoma imel prav lahko usodepolne posledice za zdravje meščanov.

Mrzlek. — Pri zasledovanju „Mrzleka“ so dozdaj prikopali 72 metrov, ne da bi prišli do zaželenega cilja. Kopali bodo do 100 metrov. Ako ne zasledijo do tega časa vode, potem se opusti vse delo.

Za uboge goriškega mesta je daroval c. kr. ramesništveni svetovalec in voditelj tuk. c. kr. okr. glavarstva 50 Kron.

V zavodu za gluhoneme bilo je shranjenih v prejšnjem šolskem letu 80 gojencev in sicer 42 moških in 38 ženskih. Večina teh bila je iz Istre.

Ustanovitev šole za jednoletne prostovoljce. — V Gorici se namerava ustanoviti šola za jednoletne prostovoljce. Zdaj iščejo že potrebne prostore.

Vipavska železnica. — Slovensna otvoritev vipavske železnice je določena na dan 15. septembra.

Nesreča. — Pri Prvačini posipljejo železnico z gramozom ki ga vozijo s posebnimi vlaki. Delavci, ki razsipljejo gramoz z vozov, se nahajajo vedno na vozeh. Vlak se pomiče od točke do točke kjer je potreba gramozu. Ko se je na kuki točki izsulo toliko gramozu kolikor ga je bilo treba, odinil je vlak do druge take točke. Tako je bilo tudi v Prvačini, ko je neki Andrej Petrovič iz Volčjedrage izsupal gramoz z voza. Ali glej! Ne da bi bilo dano posebno znamenje, odrine vlak dalje in pri tem je sunek, katerega je povzročilo premikanje vlaka, Petrovičiča, ki ni bil na to pripravljen, pahnilo z voza. Petrovičič si je pri tem padcu zlomil levo nogo in se hudo ranil na glavi.

Prepeljati so ga morali v bolnišnico v Gorico.

Na Volčjdragi je prišel pod voz 8-letni otrok, ki je precej hudo poškodovan.

Iz Solkana nam poročajo: V ponedeljek 18. t. m. je šla neka ženska iz Solkana proti Grgarju. Za njo se je vleklo šest solkanskih pobalinov. Pod Prevalom so jo dohiteli in jo začeli nadlegovati. Potem so šli za njo v Lazarjevo gostilno. Ko so se pa tam dobro napili, vzeli so jej dežnik in več drugih rečij. Tam so jo spet hudo nadlegovali in ker se ni hotela udati, so jo celo telesno poškodovali. Orožniki in redarji so stvar preiskali in naznanili sodniji, ki bode te malopridneže gotovo po zasluženju kaznovala.

Ogenj v Sovodnjah. — Od tam nam pišejo: V sredo po noči, okoli 11. ure nas je vzbudil plat zvona iz spanja. Hitro smo vstali in videli, da gori v dolnjih Sovodnjah hlev posestnika Antona Tomsiča. Hlev je bil natlačen sena, okoli 55. centov, v spodnjih prostorih pa je bilo kmečko orodje in okoli 40. kvintalov krompirja. Orodje so rešili, drugo pa je

hvaliti se je ljubeč, da je omejilo ogenj, ker je bila velika nevarnost, da se vname še sosednje poslopje. Kdo je zažgal, se ne ve. Škode je okoli 1500 K. Blago je bilo zavarovano pri banki „Ungaro-Francesca“, poslopje pa pri „Assicurazioni Generali“ v Trstu.

Iz Brd nam pišejo: Višnjevik pričakuje, da mu pošlje c. kr. okrajni šolski svet vzornega učitelja, ki bo znal popraviti, kar je bilo pokvarjeno.

Gotovo ne pomanjkuje med našim učiteljstvom v Goriškem okraju vzornih možakov, ki znajo mladino navduševati za lepo krščansko vedenje in za narodni — slovenski ponos. Sploh Brice bi morala šolska oblast osrečiti z dobrim učiteljstvom; ker na Brda prežijo slovenski — sovražniki.

Iz Kostanjevce na Krasu nam pišejo: Dne 16. avgusta t. l. so priredili naši kamnoseki lepo slovesnost s cerkveno svečanostjo, katere so se udeležili naši delavci in drugo občinstvo. Vse je bilo v praznični obleki. Slavnost je povzdigovalo grmenje topičev in pritrkovanje zvonov tako, da se je vsakemu že od daleč veselje bralo na licu. Prav hvaležni smo vsem onim, ki so se zavzeli za stvar. Naj bi se naša mladina čedalje bolj navduševala za pravi napredek in izobrazbo. Saj je v občini potreba razumnega naraščanja, ki bi kedaj vodil občino po poti zdravega napredka. Prav hvaležni smo tudi našim vrlim pevcem, ki so s svojim lepim petjem povzdignili to svečanost. Le tako naprej!

Iz Kanala nam poročajo: Priprave za proslavo 35 letnice narodne čitalnice v Kanalu se pridno vrše. Slavnost se bo vršila jako sijajno, in bo gotovo daleč presežala okvir navadnih veselic po deželi. Razne točke vsporeda bodo polnile ves slavnostni dan.

Predpoludnem se odide čitalnična častita trobojnica z raznimi trakovi. Na to počastimo umrle čitalnične ude skupnim pohodom na pokopališče, z ovenčanjem gomile prezsluženega slavčka Josipa Kocijančiča in s proslavo delovanja pokojnih udov za blagor in presveto naroda. Na to bo vsprejemanje došlih družtev in gostov. Opoludne banket.

Vse popoldne in večer se bo udeležencem nudilo mnogo zabave. Vsega, seveda, za sedaj še ne moremo in tudi ne smemo javnosti povedati.

Udeležbo je naznanilo več vnanjih društev. Druga narodna društva prosimo, da se pozivu narodne čitalnice v Kanalu čim hitro mogoče odzovejo.

Vojaško veteransko društvo v Kanalu je priredilo v nedeljo 17. t. m. tombolo s plesno zabavo. Vkljub deževnemu vremenu se je oboje prav dobro obneslo. Odbor veter. društva se zahvaljuje tem potom vsem p. n. udom in neudom ki so na kateri koli način pripomogli da se je ta veselica tako povoljno obnesla.

Bralno pevsko društvo v Gaborji priredi dne 31. avg. na prostoru g. A. Nusdorfer plesno veselico.

Iz gradeškega kopališča so se v sredo zvečer vrnili otroci ki so se tam kopali poldrugi mesec. Kopeli so splošno ugodno vplivale na zdravje teh otrok in se je marsikateri izmed njih popolnoma zdrav vrnil iz njih.

Oznanilo. — Razpisujejo se s tem 4. deželni štipendiji po 400 kron za dijake z Goriškega, kateri so dovršili srednje in stopili v visoke šole.

Pri podelitvi se bo gledalo na to, da dobijo te štipendije dva dijaka slovenske in dva italijanske narodnosti. Če bi manjkalo dijakov izmed ene rečenih narodnosti, sme se nakazati štipendij dijakom druge narodnosti.

Štipendiji se bodo izplačevali v štirih četrtletnih odplačilih na prošnjo deleženca, ki mora izkazati, da je vpisan v vseučiliščno matrikulo in pozneje, da obiskuje učilišče.

Dotične prošnje se imajo podati deželnemu odboru v Gorici pismeno do 15. 10. 1902 in naj se jim priložijo spričevala zrelosti, vboštva in vpisa v eno izmed visokih šol.

Razpis štipendijev. — Razpisujejo se trije deželni štipendiji po 600 Kron ki jih je ustanovil deželni zbor s sklepom 10. septembra 1888 v spomin štiridesetletnice vladarstva Nj. Vel. presv. cesarja Franca Jožefa I.

Deležiti se morejo te ustanove dijaki, sinovi očeta rojenega, stanujočega in pristojnega v tej grotnji, slušatelji prava, medicine, eventuelno modroslovja, politike ali višje poljedelske šole — na katerem avstrijskem vseučilišču — skozi vsa leta vseučilišnih študij, držeč se obstoječih postavnih predpisov.

Prosilci naj pošljajo svoje vloge pod

1902 in naj jim priložijo dokazila o rodu, pristojnosti, o premoženjskih razmerah dotičnih družin, o tem, da so vpisani na kakem izmed navedenih učilišč in o doseganju napredovanju.

V Rojano so župljani priredili odhajajočemu kaplanu č. g. Škabarju slovesno odhodnico. Na tej odhodnici se je pokazalo silno ogerčenje Rojančanov, ker jim je kapitularni vikarij odvzel slovenskega kaplana in ga nadomestil z Italijanom. Prepričani smo, da bode z dohodom novega škofa, ki ima resno voljo napraviti red v škofiji, konec vedne zdražbe in vznemirjanja Slovencev.

Tržaške razmere. — Ni ga skoro dneva, da bi se ne bavil kak list s tržaškimi razmerami in pa z odstopom sedanjega namestnika grofa Göessa. Te dni priobčuje dunajski list „Reichswehr“ neki dopis iz Trsta v katerem pripisuje slabi organizaciji tržaške policije glavno krivdo na sedanjih žalostnih razmerah v Trstu in v Primorju. Dotični dopisnik obsoja najostreje znani „Vertuschungssystem“, kateri igra pri trž. policiji glavno vlogo in pravi da ne bode razmer pridužila nobena sprememba pri vodstvu ramesništva, ako se tržaška policija popolnoma ne preustroji.

Povodenj. — Iz Merana na Tirolskem poročajo z dne 20. t. m. da je vsled močnega naliva prestopila strugo voda potoka Mais, nanesla po polju in okolici mnogo blata in gruča ter izpodjedla temelj hotelu „Maimühle“ tako da se je hotel zrušil. Pod razvalinami so ostale mrtve soproga nekega dr. Schoepfa iz Lipsije in neka vrtnarica Sin dr. Schoepfa in več drugih oseb pa je bilo močno ranjenih.

Kranjske novice. — Pri streljanju s starim samokresom se je ponesrečil posestnik sin Val. Eran iz Poljan. Samokres se je razletel in mu zadel rano na čelu. — Franc Tončič iz idrijskega okraja je umoril svojo ženo. Zabodel jo je z dletom v onem trenutku, ko je pri njej zasačil zapeljivca. — Na Bled je prišel trgovinski minister pl. Call. — V Št. Petru na Notranjskem se je delavec Fr. Kranjec pri parnem stroju tako opek, da je vsled opeklin umrl. — V gradu Čermelju, okraj Kamnik, se je ustrelil 38 letni Ernest Pelikan, sin grajskega gospodarja. — Na Kranjskem snujejo zvezo mlekarov. — V Javorniku so okradli pošto. Odnegli so denarja in znak v vrednosti 397 K, 18 v. — V tovarni za železno orodje v Belpeči se je razletel velikanski brus za sekire v dve polovici. Jedna polovica je padla na delavca in ga skoro vsega zmečkala. — Ostanke rimskega vodovoda so zasledili v Šiški. — V Podnartu je padel z železniškega stroja kurjač Jožef Tuma, ter se na nogi precej poškodoval.

Štajerske novice. — Mil. knez-škof lavantinski se je vrnil iz kopališča Hofgasteln v Maribor nazaj. — Na sadjarski in vinarski šoli v Mariboru je bilo 31 Slovencev in 6 Nemcev. Šola pa je popolnoma nemška. — Pri Sv. Juriju ob Ščavnici se je obesila gostilničarka Terezija Vavpotič. — Požar je popolnoma vničil hišo in gospodarska poslopja posestnika Mat. Škortinek pri Konjicah. — Utonil je v Dravi blizu Krčevine pri Ptuj 41 letni udovec Janez Petelinšek. — V Aužah pri Rajhenburgu je gad pičil neko dekle, ki je na to v treh urah umrla. — Pri vasi Sv. Križ na Gorenjem Štajerskem je zadela srčna kap delavca Jož. Dvornikoviča. Padel je poleg kolesa mrtev na tla. — V Gabrju pri Celju je padel z bicikla g. Jožef Svetl tako nesrečno, da je umrl. Tudi njegov oče je umrl vsled padea z bicikla.

Koroške novice. — Ziljska podružnica Slov. planinskega društva je kupila planino pod Sv. Višarjami. — Prevrnila sta se pri Beljaku gostilničarka Jaklič in inženir Brandt. Oba, kakor tudi kočjaž so nevarno ranjeni. — V gozdu kneza Rosenberga v Velcenegu so našli obešenega neznanega moža. — Nadvojvoda Franc Ferdinand je s tremi gosti na svojem lovu v Lölingu ustrelil nad 100 jelenov. — V zvoniku obesil se je v Šent-Rupertu ob Beljaku nek mož. Bil je žganjar. — Na Gosposvetskem polju nadaljujejo tudi letos izkopine iz rimskih časov. — V celovski bolnici je umrl Olivier baron Laudon, potomec slavnega vojskovodje barona Laudon. — 31 letni pater Oton Bössler iz Št. Pavla je utonil. Padel je v mraku na poti domov v vodo.

Odškodnina občinam za poslovanje v prenešenem delokrogu. — „Grazer Tagblatt“ poroča da je izvedel iz zanesljivega vira, da predloži vlada najbrže že v prihodnjem državnozbornem zasedanju zakonski načrt zadevajoč odškodnino občinam za poslovanje v pre-

Zahvala.

Globoko potrti vsled bolestne izgube našega iskreno ljubljene, nepozabnega sina, brata, strica, ujca oziroma šurjaka gospoda

Frančiška Gruntar-ja

c. kr. enoletnega prostovoljca-korporala v 27. pešp. in abiturijenta,

izrekamo tem potom vsem, sorodnikom, prijateljem in znancem za srčno sočutje ob boleznih in smrti, dalje za tako številno, častito spremstvo dragega ranjkega k zadnjemu počitku in za podarjene krasne vence najiskrenejšo zahvalo.

Vzlasti pa smo dolžni zahvaliti se čestiti duhovščini, občinskemu starištvu, p. t. gospodi došli iz Ajdovščine, Gorice, Sežane in od drugih daljnih krajev, dijakom, sošolcem pokojnega in domačim pevcem pod vodstvom g. jurista Premrla za petje obeh ginljivih žalostink.

Šmarje pri Ajdovščini, 19. avgusta 1902.

Žalujoči ostali.

Pomočnika in učenca

se sprejme takoj pri **Jožefu Vrtovec, krojaču v Vel. Žabljah.** Plačilo po dogovoru.

Dva učenca

sprejme slovenska družina na stanovanje in hrano, Kje? pove upr.ništvo »Gorice«.

Za vsakega nekaj!!

dobi se v zalogi trdke

I. Zornik, — Gorica
Gosposka ulica št. 7,

prva in edina slovenska trgovina za modno blago.

Najboljše, največje in najcenejše skladišče vsakršnega perila, srajc za hribolazce in kolesarje vsake velikosti, jopice za telovadce, krasnih kravat v vsakem slogu, nogavice, rokavice, životnikov (modercev), solčnikov, pihalov, dežnikov, blusen, spodnjih kril, divnih okrasov za obleke, svil za obleke in bluse, vsih potrebščin za vezenje.

Priporočevalno najbolje kupovališče za g. šivilje in krojače.

Naročila za izdelovanje perila (za gospode), in modercev po vsakej meri in zahtevi izvršujejo se točno.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih,

briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi vzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

„Centralna posojilnica“

v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema **hranilne vloge**, katere obrestuje po 4% polmesečno; nevzdržene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje **posojila** udom na osebni kredit po 5% in na knjižbo po 5%.

Sprejema **člane** z glavnimi deleži po 200 K in z opravnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalaaganje in vračanje so na razpolago položnice c. kr. poštne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštnih stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrtnih tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Franz Melink,

zidarski mojster v Višnjeviku št. 67,

prevzema vsa zidarska dela po najnižji ceni. — Naročena dela se lično izvršujejo.

Sloveči profesorji medicine in zdravniki priporočajo

Tinktura za želodec

lekarnarja

Gabrijela Piccoli-ja v Ljubljani,

dvornega zalagatelja Nj. svet papeža

kot sredstvo, ki krepča želodec, vzbuja tek, pospešuje prebavljanje in odprtje telesa, posebno zdravilna za one, ki trpe na zastaranem zaprtju.

Tinktura za želodec razpošilja lekarnar PICCOLI v Ljubljani v skatljah z 12 steklenicami za K 252, z 24 steklenicami za K 480, z 36 steklenicami za K 700, z 70 steklenicami za K 1300. Poštni paket pod 5 kg. Se prodaja v lekarnah v Gorici, Tolminu, Trstu, Istri in Dalmaciji po 30 vin. steklenica.

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. šte. 25,

(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Mliševeče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Joehmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanj po 5 Kg. na vse kraje.

Po zmerni ceni je na prodaj lep, viseč

svetilnik (kloča)

ki je posebno pripraven za male cerkve na deželi. — Več se izve pri našem upravljanju.

Iščete kovaškega pomagača.

Kdo? Pove upravništvo

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakršnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marjanic“ t. j. ličnih in trpežnih niz iz trdega lesu, ki imajo znotraj tro- ali štiridelno kegljišče z vrtenici in kegljavnično blagajno po najnovejši sestavi, za krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Največja trgovina krojnega blaga „Krojaška zadruga“

Gorica, Gosposka ulica št. 7

Priporoča se v to stroko spadajoče kakovosti blaga za bližajočo se letno dobo, kakor: volne, perkal, satin, batist, zephir svile, svile za prati, Voille de Lanie, Tennis, Oksford, pique luknjasti. Moška sukna po vsaki ceni v veliki izbi. Nadalje ima bogato zalogo preprog, pregrinjaj, zaves, blaga za mobilje, platna, Chiffona, ruskega platna, Kneippovega platna, hlačevine, volnenih odev, koftov, srajc, bombaževin, žepnih rut itd.

Gospode opozarja na izborna perila, katero se razprodaja 15% pod ceno, dokler je še zalogo.

Pod perilo spada sledeče: bele srajce z barvanimi oprsniki, ovratniki, zapestnice, nogavice, srajce za hribolazce itd.

Vse po najnižjih in stalnih cenah!

Na željo se razpošiljajo vzorci poštne prosti.

„Narodna Tiskarna“

*** v Gorici, ulica Vetturini št. 9 ***

je preskrbljena z povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem, ter more prevzeti vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela z zagotovilom točne in strokovno pravilne izvršitve v moderni in okusni obliki po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence

V zalogi ima vse tiskovine za duhovnije, županstva in druge urade na močnem papirju, ter na prodaj ima knjige: Ilijado, Tri igre, za slovensko mladino in Zgodovino tolimnske šole

TISKA:

„GORICO“

ki izhaja dvakrat na teden v dveh izdajah, ter stane na leto 8 K, pol leta 4 K četrt leta 2 K

TISKA:

„PR. LIST“

ki izhaja vsak četrtek ter stane na leto 4 K, pol leta 2 K, za manj premožne celo leto 3 K

TISKA:

brošure * * * *
* * * * diplome
trgovske račune
cenike * * * *
vabila na karton
* * * * in na papir
sprejemnice * *
* * * * za društva
pisma in zavitke
s firmo * * * *
* * * * etikete
za vsakršno * *
* * * * porabo
plakate * * * *
v raznih barvah
* * * * in velikosti
i. t. d.

TISKA:

* * * * pobotnice
računske sklepe
* * * * lične tiskovine
za industrijo * *
* * * * trgovino
in obrt * * * *
* * * * posetnice
razne velikosti *
* * * * in oblike
z zavitki * * * *
* * * * zaročnice
in poročnice * *
* * * * v elegantnih
skatljah * * * *
* * * * ter osmrtnice v
raznih oblikah
i. t. d.